

Ηχώ της Λευκάδας

Η ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ

Δεν είναι διαβατάριο πουλί, που για μια μέρα σχίζει τα νέφη και περνά γοργό σαν τον αγέρα, ούτε κισσός, π' αναίθιτος την πέτρα περιπλέκει, ούτ' αστραπή που οβήνεται χωρίς αστροπέλεκτι, δεν είναι νεκροθάλασσα, βρή χωρίς σεισμό, νιώθω για σε, πατρίδα μου, στα σπλάχνα χαλασμό.
Αριστοτέλης Βαλαωρίτης

ΕΤΟΣ 37ο ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΛΕΥΚΑΔΙΩΝ ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 209
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΣΤ' ΑΤΤΙΚΗΣ «Η ΑΓΙΑ ΜΑΥΡΑ» ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 2021
Γραφεία: Γερανίου 41, 104 31 - ΑΘΗΝΑ, Τηλ.- FAX: 210 5242.439 s.lefkadion.ath@gmail.com

«Κι είπες «Λευκάδα
ογάκαρη
στα σπλάχνα μου
χρονιάς»...
"Άγιος Γεώργιος"»

ΟΙ ΛΕΥΚΑΔΙΟΙ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ 1821

Ηχώ της Λευκάδας με αφορμή την επέτειο 200 χρόνων Εθνικής Ανεξαρτησίας και για να τιμηθεί η προσφορά της Λευκάδας στην επανάσταση για την απελευθέρωση της Ελλάδας, δημοσιεύει τα παρακάτω άρθρα,

σημαντικής ιστορικής αξίας που αναδεικνύουν την συμμετοχή των Λευκαδίων αγωνιστών στην Ελληνική Επανάσταση του 1821, του συμπατριώτη μας Ηλία Θερμού Ομότιμου Καθηγητού Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Τριάντα Λευκαδίτες με επικεφαλής τον Κωνσταντίο Λευκάδιο Θερμό στην εκπόρθηση του Παλαμηδίου και την Απελευθέρωση του Ναυπλίου το 1822

Στις 29-30 Νοεμβρίου 1822, ξημερώνοντας του Αγίου Ανδρέα, οι Λευκαδίτες αγωνιστές με επικεφαλής τον Κωνσταντίο Λευκάδιο Θερμό μαζί με άλλους Έλληνες αγωνιστές με αρχηγό τον Σταϊκόπουλο ή Καπετάν Στάικο με τους διακόσιους άνδρες του, 60 Κρανιδιώτες και ένα λόχο τακτικού στρατού, έκαναν έφοδο την σκοτεινή και βροχερή νύχτα για να εκπορθήσουν το φρούριο του Παλαμηδίου.

“Α, τί νύκτα ήταν εκείνη που την τρέμει ο λογισμός! Άλλος ύπνος δεν γίνεται παράξ θάνατος πικρός.”¹

¹ Διονύσιος Σολωμός, Ύμνος εις την Ελευθερίαν, στροφή 45.

Μετά την κατάληψη του Παλαμηδίου, στράφηκαν εναντίον των Τούρκων του Ναυπλίου και τους ανάγκασαν να παραδοθούν και να απελευθερωθεί έτσι το Ναύπλιο. Τα τριάντα παλικάρια από τη Λευκάδα που συμμετείχαν στην πολιορκία του Παλαμηδίου από τις 4 Απριλίου 1821 πρωταγωνίστηκαν στην κατάληψη του μεγάλου οχυρού που δέσποζε πάνω από το Ναύπλιο.

Οι Λευκαδίτες αγωνιστές του 1821 ξεκίνησαν από τα χωριά και την πόλη της Λευκάδας που τότε αριθμούσε περίπου 18.000 κατοίκους και διασχίζοντας την Αιτωλοακαρνανία με τα πόδια, έφτασαν στα κρίσιμα πεδία των επιχειρήσεων στην Πελοπόννησο

έως το Ναύπλιο.

Σε αυτό τον αγώνα πρωταγωνίστησε ο Κωνσταντίος Λευκάδιος Θερμός-Τιτίλας από την Εγκλουβή όπως αναφέρει ο ιστορικός Κωνσταντίνος Μαχαιράς στο βιβλίο του *Λευκάς και Λευκάδιοι επί Αγγλικής Προστασίας (1810-1864)*. Συγκεκριμένα, ο ιστορικός Μαχαιράς αναφέρει “και ανδραγαθεί ο Κωνσταντίος Λευκάδιος κατά την πολιορκία του Ναυπλίου, ηγούμενος τριάντα Λευκαδιτών.”²

Επίσης, ο Πάνος Ροντογιάννης, προφανώς αναφερόμενος στις ίδιες ιστορικές πηγές, στο βιβλίο του *Ιστορία της Νήσου Λευκάδος*, Β Τόμος, σελ. 325, γράφει: “Ο Λευκάδιος Θερμός διακρίθηκε στην πολιορκία του Ναυπλίου επικεφαλής τριάντα Λευκαδιτών.”

Στις 30 Νοεμβρίου, το φρούριο του Παλαμηδίου με τους οχτώ προμαχώνες του, ένα οχυρό έργο των Βενετσιάνων από το 1711-1714 που θεωρούνταν απόρθητο, έπεσε. Οι Έλληνες αγωνιστές εκπόρθησαν πρώτα τον προμαχώνα του Αχιλλέα. Μαζί τους πρωταγωνίστησαν οι τριάντα Λευκαδίτες με επικεφαλής τον Εγκλουβισιάνο Κωνσταντίο Θερμό-Τιτίλα που ήταν μαθημένος να ανεβαίνει τα κακοτράχαλα βουνά της Εγκλουβής όταν ανέβαινε στον Προφήτη Ηλία όπου μάθαινε τα πρώτα γράμματα μαζί με άλλους συμμαθητές του

² Κωνσταντίνος Μαχαιράς, *Λευκάς και Λευκάδιοι επί Αγγλικής Προστασίας*, Βιβλιοθήκη Ιστορικών Μελετών, Κέρκυρα, 1940, σελ. 91.

από τον παπά της εκκλησίας του Προφήτη Ηλία.

Ο Αγγλος περιηγητής Χένρι Χόλαντ 1788-1873 ταξίδεψε το 1812 στη Λευκάδα και επισκέφτηκε τον Προφήτη Ηλία που δεσπόζει πάνω από την Εγκλουβή και ανέφερε ότι βρήκε έναν παπά να κάνει μάθημα σε 12 μαθητές, στο βιβλίο του *Απομνημονεύματα, Ταξίδια στα Νησιά του Ιονίου, την Αλβανία, τη Θεσσαλία και τη Μακεδονία, τα χρόνια 1812-13*, που εκδόθηκε στο Λονδίνο το 1815.

Έτσι λοιπόν, για τον ορεισίβιο Κωνσταντίο Λευκάδιο Θερμό, η αναρρίχσή του στον κακοτράχαλο ύψωμα πάνω από το Ναύπλιο ήταν μια γνώριμη άσκηση, αφού όπως γράφει ο Αριστοτέλης Βαλαωρίτης στο έργο του *Ο Φωτεινός*, τα βουνά της Εγκλουβής για τους αγωνιστές και τους κλέφτες επί Αγγλοκρατίας ήταν απάτητα λημέρια.

Ο Σπυραντώνης Χαλκιοπούλος, στο Ημερολόγιο των Λευκαδίων Αγωνιστών στον Αγώνα του 1821, αναφέρει τα παρακάτω ονόματα όσων θυσίαστηκαν στο Ναύπλιο - Άργος:³

Ενάπλιον (Ναύπλιο) - Άργος

1. Γιάννης Κατωπόδης, Άργος
2. Γιάννης Σταύρακας, Ενάπλιον
3. Στάθης Πάλμος, Άργος
4. Μήτρος Σαρακινός, Άργος
5. Μάρκος Μαυρομάτης, Ενάπλιον
6. Γιαννάκης Κονιδάρης, Ενάπλιον
7. Γιάννης Βεροσλής, Ενάπλιον
8. Αναστάσιος Καβαδίας, Ενάπλιον

Μετά την απελευθέρωση του Ναυπλίου το 1822, οι Λευκαδίτες αγωνιστές πήγαν στην Ύδρα το 1824 όπου η στρατιωτική διοίκηση έστειλε τα στρατεύματα για να φυλάξουν το νησί από τυχόν επίθεση των Τούρκων. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενο άρθρο που δημοσιεύθηκε στα Λευκαδίτικα Νέα στις 19 Ιανουαρίου 2021, ο Κωνσταντίος Θερμός διορίστηκε χιλιάρχος μαζί με τους Μακρυγιάννη, Βάσον, Χ'Στεφανήν και τον Ιωσήφ Γραμματικόπουλο στη διοίκηση των ελληνικών στρατευμάτων στην

³ Το Ημερολόγιο του Σπυραντώνη Χαλκιοπούλου, *Λευκάδιοι Αγωνιστές στον Αγώνα του 1821*, Εκδόσεις Εταιρεία Λευκαδίων Μελετών, 2020.

Ύδρα το 1824.⁴

Ο στρατηγός Μακρυγιάννης, στο βιβλίο του *Απομνημονεύματα*, εκδόσεις Δ. Καραβία με σχόλια του Σπύρου Ασδραχά, στο έκτο κεφάλαιο, σελ. 182 γράφει ότι: “Ο Κουντουριώτης πήγε εις την Νύδρα και άφησε στο ποδάρι του τον Αναγνώστη Οικονόμου Νυδραίο. Τον είπα να μου δώσει αυτούς τους μιστούς να πλερώσω τους ανθρώπους και να λάβω κι ό,τι έδωσα. Λέγει του Παπαφλέσια, μου δίνει τους παράδες, ό,τι μόκανε όμως να του χαρίσω τις πιστιόλες μου, ότι τις λιμπίστη”. Τον μούτζωσα και δεν του ξαναμίλησα. Πήγε κι' ο Κωνσταντίνος Λευκάδιος και του ζήτησε τους μιστούς, και του πήρε τις πιστιόλες του. Κι' είχε ξύλινες στο ζουνάρι του τον ρώτησα και μου το είπε. Ορίστε κι' Αρβανίτικη αρετή. Ως τώρα είχαμε Βλάχικη, Κεφαλλονίτικη, Φαναριώτικη, ορίστε κι' Αρβανίτικη. Να δικαιοσύνη, να κυβερνητάι των νέων Ελλήνων!”⁵

Στη συνέχεια, αυτοί οι μαχητές της ελευθερίας και άλλοι πολλοί, πήγαν στο Μεσολόγγι, αυτή τη στρατηγική πόλη που ήταν το πέρασμα από τη δυτική Στερεά Ελλάδα προς την Πελοπόννησο, προκειμένου να υπερασπιστούν την Ιερή Πόλη από τις επιθέσεις των Τούρκων τον Απρίλιο του 1825, αρχικά από τον Κιουταχή και στη συνέχεια από τον Ιμπραήμ Πασά.

Αυτή η δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου από τις 15 Απριλίου 1825 έως τις 10 Απριλίου 1826 ξεχωρίζει ως μια από τις κορυφαίες στιγμές της Ελληνικής Επανάστασης που επηρέασαν ολόκληρο τον κόσμο και έφερε αισθήματα συμπαράστασης στην επαναστατημένο ελληνικό λαό.

Κατά την πολιορκία και την Έξοδο του Μεσολογγίου το 1826 χάθηκαν πολλοί Λευκαδίτες, μεταξύ αυτών θα πρέπει να ήταν και άλλοι από τους τριάντα Λευκαδίτες που συμμετείχαν στην κατάληψη του Παλαμηδίου στο Ναύπλιο το 1822. Τα ονόματα

⁴ Η υδραϊκή εφημερίδα “Ο Φίλος του Νόμου”, 30/6/1820, αρ. Φύλλου 31.

⁵ Ορέχτηκε.

⁶ Βλάχικη: υπαινίσσεται τον Κωλέτη, Κεφαλλονίτικη τον Ανδρέα Μεταξά, Φαναριώτικη τον Α. Μαυροκορδάτο, Αρβανίτικη τον Υδραίο Α. Οικονόμου.
συνέχεια στη σελ.5

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Όπως έχετε ήδη ενημερωθεί στα πλαίσια των ιδιαίτερων συνθηκών που διανύουμε λόγω της πανδημίας του Covid-19 οι αρχαιρεσίες του Συλλόγου μας, για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου, που έπρεπε να έχουν διεξαχθεί τον Μάιο 2020 αναβάλλονται συνεχώς.

Με το άρθρο 72 του Ν. 4756/2020 (ΦΕΚ 235/Α/2020) παρατείνεται η θητεία των Διοικητικών Οργάνων των Σωματείων έως 30/6/2021.

Συνεπώς μετά την παραπάνω ημερομηνία και εφόσον οι συνθήκες το επιτρέψουν θα προχωρήσουμε στις εκλογο-απολογιστικές διαδικασίες σύμφωνα με τα οριζόμενα στο καταστατικό του Συλλόγου μας και θα ενημερωθείτε εγκαίρως μέσω σχετικής ανακοίνωσης.

Ευχόμαστε σε όλους και όλες να γιορτάσετε το Πάσχα με τις οικογένειές σας με ασφάλεια, δύναμη, υπομονή και αισιοδοξία!!!

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ!!

Το Δ.Σ.
του Συλλόγου Λευκαδίων Αττικής
«Η Αγία Μαύρα»
σας εύχεται Καλή Ανάσταση
και Χρόνια Πολλά

Τα δικά μου 200 χρόνια από την Επανάσταση του 1821!

Της Ιουστίνης Φραγκούλη -Αργύρη

Φέτος, 200 χρόνια μετά την Ελληνική Επανάσταση που απελευθέρωσε την μικρή πατρίδα ξηλώνοντας τον Οθωμανικό ζυγό από την Ευρώπη, αισθάνομαι παγιδευμένη που δεν μπορώ να απολαύσω τον γιορτασμό της μεγάλης επικής επετείου εδώ στο μακρινό Μόντρεαλ όπου έχω βιώσει τις γιορτές της Εθνικής Επετείου από το 1989 ανελλιπώς. Κάθε χρόνο στην παρέλαση κατεβαίναμε στην Jean Talon να καμαρώσουμε τα παιδιά των σχολείων να βαδίζουν περήφανα κουβαλώντας το υπέροχο βάρος της εθνικής καταγωγής τους.

Και βέβαια, στο μυαλό μου μένουν αναλλοίωτες οι εικόνες οι φουστάνες να ανεμίζουν στο φύσημα του παγωμένου αέρα της καναδικής μεγαλόπολης και οι σημαίες μετά βίας να κρατιούνται στα χέρια των μικρών παιδιών. Ο καιρός είναι συνήθως βάνουσα κρύος, αλλά εκείνα προχωρούν και στήνονται με μια υπερηφάνεια που

την αντλούν όχι τόσο από τη γνώση της ιστορίας όσο από το πάθος των παππούδων και των γιαγιάδων τους για τον τόπο που άφησαν πίσω τους.

Φέτος περισσότερο από ποτέ, λόγω της επετείου των 200 χρόνων με την περιρρέουσα ατμόσφαιρα να μας ανακινεί τις μνήμες, αναθυμήθηκα τις εθνικές επετείες όπως τις βίωσα στη μικρή πατρίδα, τη Λευκάδα. Από μέρες οι δάσκαλοι στο μάθημα της ιστορίας παρέλειπαν το κεφάλαιο της ημέρας και ανέτρεχαν στην ιστορία της Επανάστασης του 1821 τονίζοντας πως μια χούφτα Έλληνες ξεσήκωσαν μια ολόκληρη Ευρώπη αποτινάσσοντας τον Οθωμανικό ζυγό στη μικρή Ελλάδα αλλά σε ολόκληρη τη Βαλκάνιο. Ο Παλαιών Πατρών Γερμανός με το λάβαρο της Επανάστασης όρκισε του οπλαρχηγούς το 21 να πολεμήσουν για την ελευθερία ανυποχώρητοι και αήττητοι από τα μέγθη και τις συνθήκες.

Οι ηρωικές μορφές του Κολοκοτρώνη, του Καραϊσκάκη, του Νικηταρά, του Μιαούλη και όλων των ηρώων της επανάστασης αναδύονται στη μνήμη μου όπως τις κατέγραψε εκείνο το αθώο παιδικό μυαλό που ήταν απόλυτο και για αυτό απρόσβλητο από τους ιστορικούς συσχετισμούς.

Η Μπουμπουλίνα και η Μαντώ Μαυρογένους υπήρξαν για μένα τα πρώτα σύμβολα της γυναικείας αγωνιστικότητας, γυναίκες που έβαλαν πλάτη για τον αγώνα της απελευθέρωσης κερδίζοντας τη θέση τους ισότιμα στην ιστορία της Ελλάδας.

Οι Φιλέλληνες, Λόρδος Βύρων, Σατωμπριάν, Βικτώρ Ουγκό... επηρεασμένοι από το Διαφωτισμό της Ευρώπης, που προσέφεραν βοήθεια στην Ελλάδα έγιναν μέσα μου σύμβολα μιας μεγάλης πνευματικής φτερούγας που δικαίωσε στη διεθνή κοινή γνώμη την επανάσταση των Ελλήνων οπλαρχηγών και των ατάκτων ομάδων όταν πρωτοξεκίνησαν τον επαναστατικό αγώνα.

Η έννοια της αυτοθυσίας στην ύπαρξή μου έλαβε τεράστιες διαστάσεις, ο λυρισμός της ποιησης του Διονυσίου Σολωμού εναλλάχθηκε με την επική ποιηση του δικού μας Αριστοτέλη Βαλαωρίτη, καθορίζοντάς με στη λογοτεχνική πορεία μου.

Με τα χέρια απλωμένα στη

σκηνή του σχολείου και του Κινηματοθεάτρου ΠΑΘΝΕ-ΟΝ θυμάμαι να απαγγέλω κάθε εθνική γιορτή με περηφάνεια το «Βράχο και το Κύμα», τον «Κατσαντώνη» νιώθοντας μέσα στα σπλάχνα μου χαλασμό για τον ηρωισμό των προγόνων μου.

Παραμονή της Εθνικής επετείου στολίζαμε την τάξη μας με φωτογραφίες των ηρώων του 21 και με συνθήματα «Ζήτω η Ελληνική Επανάσταση», «Ζήτω η Επανάσταση του 1821», «Ζήτω η Ελευθερία». Αυτή η έννοια της ελευθερίας πήρε διαστάσεις εκκωφαντικές στα παιδικά αυτιά μου, έγινε μεγαλύτερη από την ίδια την υπόστασή μου, οι ήρωες του 21 καταχωρήθηκαν ως αναπόσπαστο στοιχείο του γενετικού υλικού μου.

Οι πρόβες της παρέλασης γινόνταν η κρυφή χαρά μας γιατί δραπετεύαμε από τις σχολικές ώρες αλλά μαθαίναμε ρυθμό και διδασκόμασταν να βηματίζουμε την εθνική μας υπερηφάνεια.

Στις παρελάσεις με τα άσπρα μπλε κουστούμια μας ή με τις εθνικοτοπικές στολές του εύζωνα και της Αμαλίας παρελαύναμε στρέφοντας το κεφάλι με σεβασμό στην εξέδρα των επισήμων. Ήταν ένα μάθημα κοινωνικής ευθύνης, μια ένδειξη σεβασμού προς τις αρχές του τόπου μας.

Και μετά όταν τελείωνε η πα-

ρέλαση ορμούσαμε μπουλούκια στην αγορά κι ανεβοκατεβαίναμε στο παζάρι χαιρετώντας τους φίλους και συγγενείς μας. Η ευθύνη του καθήκοντος είχε ήδη αποσβεστεί και η παιδική αφέλεια έπαιρνε πάλι το δρόμο της μέσα μας κατακλύζοντάς μας με τη χαρά του τέλους.

Ήταν συνήθως άνοιξη κι ο ήλιος χαμογελούσε ... και κάπου εκεί ξεφύτρωνε ξαφνικά ο πατερούλης όχι για να μας μαζέψει αλλά για να μας πάει στο φωτογραφικό στούντιο του Νίση. Ναι, εκεί έβγαιναν οι αναμνηστικές φωτογραφίες της εθνικής επετείου κι εμείς βαριόμασταν την ουρά και μιλούσαμε και γελούσαμε μα τελικά στηνόμασταν για να θυμόμαστε πως κάποτε ήμασταν παιδιά.

Χρόνια αξέχαστα, που μας έπλασαν πολίτες με αίσθηση του βάρους της εθνικής μας ιστορίας!

Ζήτω η 25^η Μαρτίου, Ζήτω η Εθνική Επέτειος των 200 χρόνων, Ζήτω η Ελευθερία!

Αγαπητοί συμπατριώτες
Το email του Συλλόγου μας είναι: **s.lefkadion.ath@gmail.com**
Σε αυτή την ηλεκτρονική διεύθυνση μπορείτε να μας στέλνετε τις παρατηρήσεις σας, κείμενα για δημοσίευση στην εφημερίδα μας «ΗΧΩ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ», επίσης παρακαλούμε να μας στείλετε και την δική σας ηλεκτρονική διεύθυνση προκειμένου να επικοινωνούμε άμεσα μαζί σας για την ενημέρωσή σας σχετικά με τα νέα και τις εκδηλώσεις του Συλλόγου μας.

«ΗΧΩ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ»

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Ιδιοκτησία:

Συλλήγογος Λευκαδίων
Αττικής «Η ΑΓΙΑ ΜΑΥΡΑ»
Γραφεία: Γερανίου 41
10431 Αθήνα
Τηλ. 210 52.42.439

Δ/ντής-Εκδότης

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου
ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ
Τσακάλωφ 38-40
Τ.Κ. 10673 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 210 3617532

Εκδίδεται με ευθύνη του Δ.Σ.

Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν απόψεις των συντακτών του

Φωτοστοιχειοθεσία

Εκτύπωση:

Ι. ΓΚΑΝΤΗΡΑΓΑΣ & ΣΙΑ ΟΕ
Γερανίου 7, 1ος όροφος
Αθήνα, 10552
Τηλ. 210 52.44.309

Συνδρομή ετήσια:

Εσωτερικού 10 €
Εξωτερικού \$ 25

Αποστολή συνδρομών

Δ/ση Συλλόγου

ΛΕΥΚΑΔΑ

Και την Ελλάδα όταν τελείωσε ο Θεός
«Το αριστούργημά του»
Είδε ότι περίσσεψαν
Κάποια απ' τα υλικά του.

Το άσπρο πράσινο και μπλε
Χρώματα περισσέψαν
Και με το άσπρο Άγγελιοι
Λεπτές δαντέλες πλέξαν.

Με τις δαντέλες έφτιαξαν
Υπέροχα ακρογιάλια
Και τα δωρίσαν με χαρά
Εις το νησί Λευκάδα.

Και με το χρώμα πράσινο
Κέντησε τα βουνά της
Και το γαλάζιο έβαψε
Τουρκουάζ τη θάλασσά της.

Κι ένα νησάκι μαγικό
Έγινε η Λευκάδα,
Που κατοικήσαν άνθρωποι
Με ζέση και σπιρτάδα.

Ζαμπέλιος, Βαλαωρίτης, Σικελιανός

Απ' τη Λευκάδα βγήκαν
Και μέσ' στον ελαιώνα της
Ήρωες ορκιστήκαν.

Το Ευαγγέλιο είναι κει,
Το γράφ' η ιστορία,
Π' ορκίστηκε ο Ανδρούτσος μας
Στη Φιλική Εταιρεία.

Απ' τη Λευκάδα ακούστηκε
Αγγελική φωνή
Κι όλος ο κόσμος γνώρισε
Τη Μπάλτσα την Αγνή.

Της Ιαπωνίας ποιητής ήταν ο Κοϊζούμι.
Δεν ήτανε Ιάπωνας, δεν ήταν Ασιάτης,
Λευκάδιος Χερν λεγότανε,
Είχε το όνομά της.

Και το Λευκάτα διάλεξ' η Σαπφώ
Να πάει να πέσει
Την άρνηση του Φάωνα
Δε μπόρεσε ν' αντέξει.

Της Άγιας Μαύρας τ' όνομα
Είχε η πρωτεύουσά της.

Μέσα στο Κάστρο βρίσκεται
Πάντα η εκκλησιά της.

Ο Λευκαδίτης όπου κι αν ζει
Την έχει στην καρδιά του,
Πιστεύει και ορκίζεται
Πάντοτε στην Κυρά του.

«Κυρά Φανερωμένη μου
Παρηγοριά του κόσμου,
Βοήθα με την ορφανή,
Τ' άγιο Σου δώσ' μου χέρι,
Για ν' ανεβώ το βράχο Σου»
(Βαλαωρίτης)

«Κυρά» Την είπ' ο ποιητής
«Κυρά» Τη λέμε όλοι
Κι είναι των Λευκαδίων Της
Γλυκό αραξοβόλι.

Στο βράχο πάνω κει ψηλά
Είναι η εκκλησιά της
Από κει βλέπει και βοηθά
Σα μάνα τα παιδιά της.

Σοφία Κοψιδά - Γαληνού

ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΩΝ ΕΠΤΑΝΗΣΩΝ

Μετά την ανάρτηση των δασικών χαρτών στην Λευκάδα αλλά και στα άλλα νησιά του Ιονίου αλλά και σε όλη τη χώρα, οι Λευκαδίτες βρέθηκαν ξανά προ εκπλήξεων. Μετά την «περιπέτεια» του Κτηματολογίου είναι ανήσυχτοι για μια νέα περιπέτεια αυτή των δασικών χαρτών. Η Ομοσπονδία των Απανταχού Λευκαδϊτικων Συλλόγων κινητοποιήθηκε για το θέμα με παρεμβάσεις της, ενημερωτικού χαρακτήρα τόσο προς το Δήμο Λευκάδας όσο και προς τον τοπικό ημερήσιο τύπο και σε συντονισμό με τα άλλα επτανησιακά σωματεία μέσω της Επτανησιακής Συνομοσπονδίας προς τους αρμόδιους πολιτειακούς και πολιτικούς φορείς. Η ΗΧΩ της Λευκάδας για την ενημέρωση των συμπατριωτών μας δημοσιεύει τα παρακάτω κείμενα σχετικά με το θέμα.

ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
Δεληγιώργη 24 Αθήνα τ.κ. 10437
Τηλ.: 210 5234950 – 6945420533 - 6977291186
Email: eptasyn@gmail.com / www.eptanisiakisynomospondia.com

Προς
Εξοχότατη Πρόεδρο της Δημοκρατίας κα Αικατερίνη Σακελλαροπούλου
Εξοχότατο Πρωθυπουργό της Ελλάδας κα Κυριάκο Μητσοτάκη
Αξιότιμο Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων κα Άδωνι Γεωργιάδη
Αξιότιμο Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κα Κώστα Σκρέκα
Αξιότιμο Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων κα Σπήλιο Λιβανό
Αξιότιμο Πρόεδρο της Βουλής κα Κωνσταντίνο Τασούλα

8/3/2021 / Αρ. Πρωτ. 218/29

ΨΗΦΙΣΜΑ

ΘΕΜΑ : ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΩΝ ΕΠΤΑΝΗΣΩΝ

Εκφράζοντας τις ανησυχίες χιλιάδων συμπατριωτών μας, θέτουμε υπόψη σας τα παρακάτω:

Α. Κατόπιν μιας προκαταρκτικής μελέτης, διαπιστώνουμε ότι οι δασικοί χάρτες των Επτανήσων όπως παρουσιάζονται στον σχετικό διαδικτυακό τόπο, κάθε άλλο παρά αποτυπώνουν την πραγματική κατάσταση της εκτός ορίων οικισμών περιοχής των νησιών μας δεδομένου ότι:

1. Σε πάρα πολλές περιπτώσεις έχουν υπαχθεί στην δασική νομοθεσία οι **ανάκαθεν γεωργικώς καλλιεργούμενες εκτάσεις** (λιοστάσια, αμπέλια, κ.λπ.) που αν μη τι άλλο, δείχνει την προχειρότητα σύνταξης αλλά και θεώρησης των αναρτημένων δασικών χαρτών.

2. Έχουν υπαχθεί στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας οι χορτολιβαδικές εκτάσεις επί ημιορεινών, ορεινών και ανώμαλων εδαφών οι οποίες συγκροτούν φυσικά οικοσυστήματα αποτελούμενα από φρυγανική, ποώδη ή άλλη αυτοφυή βλάστηση ή από δασική μεν βλάστηση που δεν συνιστά δασοβιοκοινότητα που στη λήψη Α/Φ έτους 1945 ή, εφόσον αυτές δεν είναι ευκρινείς του 1960, **εμφάνιζαν αγροτική μορφή**.

3. Έχουν υπαχθεί στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας οι εκτάσεις οι οποίες εμφανίζονται στις αεροφωτογραφίες του 1945, ή εφόσον αυτές δεν είναι ευκρινείς του 1960, **με αγροτική μορφή που δασώθηκαν μεταγενέστερα** και απέκτησαν την μορφή της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (δηλ. Δασική έκταση / έκταση όπου η άγρια ξυλώδης βλάστηση, υψηλή ή θαμνώδης, είναι αραιά) **την στιγμή που οι ως άνω εκτάσεις εξαιρούνται ρητά από την δασική νομοθεσία** σύμφωνα με την παρ.3 Άρθρο τέταρτο, του ν.4617/2019.

4. Εν ολίγοις τεράστιο ποσοστό των αγροτικών εν γένει εκτάσεων που στον ορθοφωτοχάρτη του 1945 φέρουν την ένδειξη **Α (μη δασικό)**, στον δασικό χάρτη όπως έχει αναρτηθεί χαρακτηρίζονται ως **δασικές εν γένει εκτάσεις** και φέρουν τον **χαρακτηρισμό ΑΔ**. Δεν λείπουν βέβαια και περιπτώσεις όπου εκτάσεις που εμφανίζονται στις αεροφωτογραφίες του 1945 με την ένδειξη **Δ**, δηλ. δασική εν γένει έκταση, μετατρέπονται σε **ΔΑ δηλ. μη δασική**.

Β. Βάσει των παραπάνω οι συγκεκριμένοι δασικοί χάρτες όπως έχουν συνταχθεί και αναρτηθεί δεν εξυπηρετούν τον σκοπό τους, που είναι το πρώτο βήμα για την σύνταξη δασολογίου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 24 του Συντάγματος, δηλαδή **η αποτύπωση και η προστασία των δασών από ασύμβατες στην δασοβιοκοινότητα παρεμβάσεις**.

Ήδη όμως με σειρά «δασοκτόνων» νόμων αυτή η επικαλούμενη προστασία των δασών έχει θυσιαστεί στο βωμό του δήθεν δημοσίου συμφέροντος με χαρακτηριστικό παράδειγμα την **Παρ.2 του Άρθρου 126 του ν. ΝΟΜΟΥ 4759/2020 βάσει της οποίας και σε συμπλήρωση του Άρθρου 36 του ΝΟΜΟΥ 4280/2014** ο οποίος αναφέρει:

« Επιτρέπεται η επέμβαση σε δημόσια δάση, δημόσιες δασικές εκτάσεις και δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 για τη δημιουργία χιονοδρομικών κέντρων, εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών υδροθεραπευτηρίων, κέντρων θαλασσοθεραπείας, εγκαταστάσεων ιατρικού τουρισμού και ξενοδοχειακών καταλυμάτων κατηγορίας 4 ή 5 αστέρων, καθώς και η διάνοιξη και δημιουργία διόδων διαδρομών τρυπιδοσφαιρίσης (γκολφ). Στις ανωτέρω εκτάσεις επιτρέπεται η εγκατάσταση μηχανισμών με συρματοδρόμους (σχοινοσιδηρόδρομοι, καλωδιόκινητοι εναέριοι θάλαμοι και τηλεσκι) που έχουν σκοπό την εξυπηρέτηση των εγκαταστάσεων της παρούσας, ή λειτουργούν αυτοτελώς, ως ανεξάρτητες εγκαταστάσεις, με την προϋπόθεση ότι δεν επέρχεται αισθητική αλλοίωση του τοπίου.»

Μήπως λοιπόν, με επίκληση την προστασία των δασών, οι μικροϊδιοκτησίες των νησιών μας, οι οποίες αποτελούσαν αγροτικές εκτάσεις το 1945, χαρακτηριζόμενες δασικές (ΑΔ) στον δασικό χάρτη, τελικά με έμμεσο τρόπο αποτελούν το έδαφος για στρατηγικές μεγαλοεπενδύσεις του τουριστικού τομέα ή ακόμα και των βιομηχανικών ΑΠΕ

με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία που αναφέρθηκε παραπάνω;

Γ. Σας καλούμε να σταθμίσετε τα παραπάνω δεδομένα και να κινηθείτε στην κατεύθυνση της ριζικής αντιμετώπισης των προβλημάτων που προκύπτουν μετά την ανάρτηση των δασικών χαρτών, έχοντας υπόψη **ότι από την στιγμή της ανάρτησης**, η οποία εν ζωή δικαιοπραξία σε εκτάσεις με την ένδειξη **ΑΔ** και **μέχρι την λειτουργία του δασολογίου δεν είναι δυνατή**, καθόσον **δεν προβλέπεται** πλέον μετά την ανάρτηση η έκδοση πράξης εξαίρεσης από την δασική νομοθεσία σε εκτάσεις που εμφανίζονται στις αεροφωτογραφίες του 1945/1960 με αγροτική μορφή και οι οποίες δασώθηκαν μεταγενέστερα δηλαδή:

Όλες οι εκτάσεις με την ένδειξη ΑΔ μετά την ανάρτηση δηλαδή από σήμερα και στο εξής αντιμετωπίζονται ως δασικές μέχρι και εάν τελεσιδικήσουν οι οποίες ενστάσεις τυχόν υποβληθούν, ενώ σε περίπτωση μη άσκησης ένστασης ο χαρακτήρας μιας έκτασης με το νέο χάρτη κυρώνεται χωρίς να υπάρχει δυνατότητα αλλαγής του, εφ' άπαξ.

Καταλήγοντας η πρότασή μας περιληπτικά είναι:

• Με απόφαση της αρμόδιας αρχής **να ανασταλεί η ανάρτηση των δασικών χάρτη στο σύνολο των Επτανήσων έως ότου ανασυνταχθεί βάση των προτάσεων που παραθέτουμε.**

• Ουδεμία παράταση στην υποβολή ενστάσεων δεν έχει νόημα δεδομένου ότι **το βασικό πρόβλημα των δασωθέντων αγρών** δεν επιλύεται εντός του πλαισίου των προδιαγραφών σύνταξης των δασικών χαρτών.

• Μέχρι την ανασύνταξη και την εκ νέου ανάρτηση του δασικού χάρτη, για τις οποίες δικαιοπραξίες να λαμβάνεται υπόψη όχι ο αναρτημένος δασικός χάρτης αλλά ο **αναρτημένος ιστορικός ορθοφωτοχάρτης (δηλ. η αποτύπωση των δασικών εκτάσεων επί των Α/Φ του 1945/60).**

• Μετά την ανασύνταξη και στο στάδιο υποβολής ενστάσεων που θα ακολουθήσει **να δίδονται δωρεάν** και σε ψηφιακή μορφή στον κάθε ενδιαφερόμενο όλα τα στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται η διοίκηση για τον χαρακτηρισμό της έκτασης που τον ενδιαφέρει (Α/Φ, φωτοερμηνεία κ.λπ.)

• Να αποτυπωθούν στον νέο Δασικό χάρτη όλες οι πράξεις της διοίκησης (χαρακτηρισμού, ορίων κ.λπ.) με παραπομπή σε δικτυακό τόπο από όπου ο κάθε πολίτης να μπορεί να λαμβάνει πλήρη γνώση.

• Τέλος όσον αφορά τις επιτρεπόμενες επεμβάσεις στα δάση να ισχύσουν και για τα Επτανήσα οι όροι και περιορισμοί δόμησης εντός δασικής έκτασης, όπως ισχύουν για την ΑΤΤΙΚΗ.

Θεωρούμε ότι με την εφαρμογή των ανωτέρω προτάσεων μας, διασφαλίζονται ως προς την χρήση και την αξία τους, οι μικρές περιοχές των κατοίκων των νησιών μας που έχουν μεν δασώσιμα λόγω διαφόρων συνθηκών, αλλά δεν παύουν να είναι αγροί και έτσι πρέπει να αντιμετωπιστούν, δίνοντας στους ιδιοκτήτες τη δυνατότητα να τις επαναφέρουν στην πρότερη μορφή τους μελλοντικά, αντί να αναγκαστούν να τις μεταβιβάσουν όπως ήδη συμβαίνει, «αντί πινακίου φακής» σε μεγαλοεπενδυτές, με ότι αυτό συνεπάγεται.

Η Πρόεδρος Γρηγορίου Αικατερίνη

Η Γενική Γραμματέας

Σαρακινή –Μεντζελοπούλου Στυλιανή

Κοινοποίηση
1. Κόμματα της Βουλής των Ελλήνων
2. Περιφέρεια Αττικής προς Αξιότιμο Περιφερειάρχη κα **Γεώργιο Πατούλη**
3. Περιφέρεια Ιονίων Νήσων προς Αξιότιμη Περιφερειάρχη κα **Ρόδη Κράτσα - Τσαγγαροπούλου**
4. Δήμαρχοι Επτανήσων
5. Πρόεδροι Δημοτικών Συμβουλίων και Δημοτικά Συμβούλια Επτανήσων με κοινοποίηση στους Προέδρους Κοινοτήτων και Κοινοφελών Ομίλων.
6. Αγροτικοί Συνεταιρισμοί Επτανήσων

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΛΕΥΚΑΔΙΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ
ΓΕΡΑΝΙΟΥ 41 Τ.Κ. 10441 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.6944848008

e-mail: olefkadion@gmail.com ΑΘΗΝΑ 11/02/2021

ΠΡΟΣ: Τον κ. Πρόεδρο του Δ.Σ. του Δήμου Λευκάδας
και δια του προεδρείου
προς όλους τους δημοτικούς συμβούλους
και τις δημοτικές κοινότητες **με την αίτηση**
να εκφωνηθεί το παρόν στην συνεδρίαση του ΔΣ

ΘΕΜΑ : ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Εν όψη της προκείμενης συνεδρίασης του ΔΣ με το ως άνω θέμα και εκφράζοντας τις ανησυχίες εκατοντάδων Λευκαδίων συμπατριωτών μας, θέτουμε υπόψη του ΔΣ τα παρακάτω:

Α. Κατόπιν μιας προκαταρκτικής μελέτης, με την βοήθεια νομικών και μηχανικών συμπατριωτών μας, διαπιστώνουμε ότι ο δασικός χάρτης της ΠΕ Λευκάδας, όπως παρουσιάζεται στον σχετικό διαδικτυακό τόπο, κάθε άλλο παρά αποτυπώνει την πραγματική κατάσταση της εκτός ορίων οικισμών περιοχής των νησιών μας δεδομένου ότι:

1. Σε πάρα πολλές περιπτώσεις έχουν υπαχθεί στην δασική νομοθεσία οι ανέκαθεν γεωργικώς καλλιεργούμενες εκτάσεις (λιοστάσια, αμπέλια, κλπ)

2. Έχουν υπαχθεί στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας οι χορτολιβαδικές εκτάσεις που βρίσκονται επί ημιορεινών, ορεινών και ανώμαλων εδαφών και συγκροτούν φυσικά οικοσυστήματα αποτελούμενα από φρυγανική, ποώδη ή άλλη αυτοφυή βλάστηση ή από δασική μεν βλάστηση που δεν συνιστά δασοβιοκοινότητα που στη λήψη Α/Φ έτους 1945 ή, εφόσον αυτές δεν είναι ευκρινείς, του 1960, **εμφάνιζαν αγροτική μορφή**.

3. Έχουν υπαχθεί στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας οι εκτάσεις που εμφανίζονται στις αεροφωτογραφίες του 1945, ή εφόσον αυτές δεν είναι ευκρινείς του 1960, **με αγροτική μορφή που δασώθηκαν μεταγενέστερα** και απέκτησαν την μορφή της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (δηλ. Δασική έκταση / έκταση όπου η άγρια ξυλώδης βλάστηση, υψηλή ή θαμνώδης, είναι αραιά) **την στιγμή που οι ως άνω εκτάσεις εξαιρούνται ρητά από την δασική νομοθεσία** σύμφωνα με την παρ.3 Άρθρο τέταρτο, του ν.4617/2019

4. Εν ολίγοις τεράστιο ποσοστό των αγροτικών εν γένει εκτάσεων που στον ορθοφωτοχάρτη του 1945 φέρουν την ένδειξη **Α (μη δασικό)**, στον δασικό χάρτη όπως έχει αναρτηθεί χαρακτηρίζονται ως **δασικές εν γένει εκτάσεις** και φέρουν τον **χαρακτηρισμό ΑΔ**.

5. Δεν λείπουν βέβαια και οι περιπτώσεις όπου εκτάσεις που εμφανίζονται στις αεροφωτογραφίες του 1945 με την ένδειξη **Δ**, δηλ. δασική εν γένει έκταση, μετατρέπονται σε **ΔΑ δηλ. μη δασική**, ιδιαίτερα σε εκτάσεις μεγαλοεπενδυτών ή όσων τέλος πάντων έκαμαν το όποιο κουμάντο τους αντίθετα με τον κατά κανόνα **χαρακτηρισμό ΑΔ** των εκτάσεων που ανήκουν σε μικροϊδιοκτήτες .

Β. Με βάσει τα παραπάνω σας καλούμε στην όποια απόφασή σας να σταθμίσετε τα παραπάνω δεδομένα και να κινηθείτε στην κατεύθυνση της ριζικής αντιμετώπισης των προβλημάτων που προκύπτουν μετά την ανάρτηση του δασικού χάρτη , έχοντας υπόψη **ότι από την στιγμή της ανάρτησης**, η οποία εν ζωή δικαιοπραξία σε εκτάσεις με την ένδειξη **ΑΔ** και **μέχρι την λειτουργία του δασολογίου δεν είναι δυνατή**, καθόσον **δεν προβλέπεται** πλέον μετά την ανάρτηση η έκδοση πράξης εξαίρεσης από την δασική νομοθεσία σε εκτάσεις που εμφανίζονται στις αεροφωτογραφίες του 1945/1960 με αγροτική μορφή και οι οποίες δασώθηκαν μεταγενέστερα δηλαδή:

Όλες οι εκτάσεις με την ένδειξη ΑΔ μετά την ανάρτηση δηλαδή από σήμερα και στο εξής αντιμετωπίζονται ως δασικές μέχρι και εάν τελεσιδικήσουν οι οποίες ενστάσεις τυχόν υποβληθούν.

Καταλήγοντας η πρότασή μας περιληπτικά είναι :

• Με απόφαση της αρμόδιας αρχής **να ανασταλεί η ανάρτηση του δασικού χάρτη στο σύνολο της ΠΕ Λευκάδας.**

• Ουδεμία παράταση στην υποβολή ενστάσεων δεν έχει νόημα δεδομένου ότι **το βασικό πρόβλημα των δασωθέντων αγρών** δεν επιλύεται εντός του πλαισίου των προδιαγραφών σύνταξης των δασικών χαρτών.

• Μέχρι την ανασύνταξη και την εκ νέου ανάρτηση του δασικού χάρτη για τις οποίες δικαιοπραξίες να λαμβάνεται υπόψη όχι ο αναρτημένος δασικός χάρτης αλλά ο **αναρτημένος ιστορικός ορθοφωτοχάρτης (δηλ. η αποτύπωση των δασικών εκτάσεων επί των Α/Φ του 1945/60).**

• Μετά την ανασύνταξη και στο στάδιο υποβολής ενστάσεων που θα ακολουθήσει **να δίδονται δωρεάν** και σε ψηφιακή μορφή στον κάθε ενδιαφερόμενο όλα τα στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται η διοίκηση για τον χαρακτηρισμό της έκτασης που τον ενδιαφέρει (Α/Φ , φωτοερμηνεία κ.λπ.)

• Να αποτυπωθούν στον νέο Δασικό χάρτη όλες οι πράξεις της διοίκησης (χαρακτηρισμού, ορίων κλπ) με παραπομπή σε δικτυακό τόπο απ όπου ο κάθε πολίτης να μπορεί να λαμβάνει πλήρη γνώση.

Αθήνα 11/02/2021

Ο Πρόεδρος Λογοθέτης Θεοφύλακτος
Ο Γεν. Γραμματέας Χόρτης Κωνσταντίνος

ΟΙ ΛΕΥΚΑΔΙΟΙ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ 1821

Οι Λευκαδίτες στην πολιορκία και την έξοδο του Μεσολογγίου στις 10-11 Απριλίου 1826

Η Β Πολιορκία του Μεσολογγίου άρχισε στις 15 Απριλίου 1825 έως τις 10 Απριλίου 1826 από τα στρατεύματα του Κιουταχί με 30.000 στρατιώτες και στα τέλη του 1825 του Ιμπραήμ με 15.000 Αιγυπτίους και Γάλλους μισθοφόρους αξιωματικούς, που μαζί με τους Τούρκους του Κιουταχί επιχειρούσαν να αλώσουν το Μεσολόγγι.

Απέναντι στους 45.000 πολιορκητές αγωνίζονταν το Μεσολόγγι που είχε 4.000 άνδρες η Φρουρά του, από τους οποίους οι 1.000 ήταν αγωνιστές προχωρημένης ηλικίας και επίσης στο εσωτερικό της πόλης βρίσκονταν 12.000 γυναίκοί και όπως αναφέρεται στην εφημερίδα *Ελληνικά Χρονικά* που εκδίδονταν στο Μεσολόγγι από τον Ελβετό φιλέλληνα Μάγερ και αποτελεί σημαντική πηγή πληροφοριών για ό,τι συνέβαινε στην πόλη του Μεσολογγίου κατά τη διάρκεια της πολιορκίας.

Πριν τη Β Πολιορκία του Μεσολογγίου προηγήθηκε η Πολιορκία του Αιτωλικού (Ανατολικού) που άρχισε στις 20 Σεπτεμβρίου έως τις 17 Νοεμβρίου 1823 όπου στόχος των τουρκικών επιχειρήσεων των δυνάμεων του Κιουταχί ήταν το κοντινό Μεσολόγγι, όπου προχώρησε μετά την πτώση του Αιτωλικού.

Επικεφαλές των δυνάμεων που πολιορκήσαν το Αιτωλικό ήταν ο Μουσταφάς Πασάς της αλβανικής πόλης της Σκόδρας και ο Ομέρ Βρυώνης με 13.000 στρατιώτες απέναντι σε 500 αγωνιστές του Αιτωλικού και 3.500 από το Μεσολόγγι. Οι Αλβανοί Γκέκηδες έχασαν 1.500 στρατιώτες και προκειμένου να πετύχουν την άλωση του Αιτωλικού και στη συνέχεια του Μεσολογγίου από το στρατηγικό πέρασμα των Ελλήνων από τη δυτική Ελλάδα στην Πελοπόννησο, ήρθε ο Πασάς της Κιουτάχειας της Μικράς Ασίας με 30.000 στρατό να πολιορκήσει το Μεσολόγγι.

Στις 3 Ιουλίου έφτασε στο Μεσολόγγι η ελληνική ναυτική δύναμη από την Ύδρα με επικεφαλές τον Ανδρέα Μιαούλη και τον Σαχτούρη με 40 πλοία που μετέφεραν, εκτός από τρόφιμα και στρατιωτικό υλικό, και πιθανόν Έλληνες μαχητές που βρίσκονταν στην Ύδρα από το 1824 και έφθασαν στο Μεσολόγγι με τα πλοία, και όχι με τα πόδια, αφού γνωρίζουμε ότι όντως ήρθαν στο Μεσολόγγι, όπως οι Λευκαδίτες μαχητές που συνέβαλαν στην Άλωση του Παλαμψίου και του Ναυπλίου στις 30 Νοεμβρίου 1822 με επικεφαλής τον Κωνσταντίο Θερόμο που είχε διορισθεί χιλιάρχος και μαζί με τους χιλιάρχους Μακρυγιάννη, Χ'Στεφανή, Βάσο και Ιωσήφ Γραμματικόπουλο διοικούσαν τα ελληνικά στρατεύματα που είχαν φτάσει στην Ύδρα για την φύλαξη της τον Ιούνιο του 1824.

Στο Κεφάλαιο Έκτο και στη σελίδα 151 γράφει ο Μακρυγιάννης σχετικά με τα γεγονότα στην Ύδρα τον Ιούνιο του 1824 όπως επίσης και η Υδραϊκή εφημερίδα *“Ο Φίλος του Νόμου”*, στις 3 Ιουνίου 1824, αριθμός φύλλου 31¹, όπου αναφέρει ρητός “τα μέχρι τούδε ελθόντα στρατεύματα εις την νήσον μας, τα στέλλει η Σ. Διοίκησις εις φύλαξιν του τόπου, είναι ήδη εις ικανόν αριθμόν και εδιορίσθησαν εις τα θέσεις. Συνίστανται δε εις συντάγματα εξ υπό τους Χιλιάρχους Βάσον, Μακρυγιάννην, Χ'Στεφανήν, Ιωσήφ Γραμματικόπουλον, Κωνσταντίνον Λευκάδιον και Δημ. Κριεζήν Υδραίων. Επί πάντων δε ο στρατηγός Σκούρτης, συμπολίτης μας και αυτός.” Στο 58 φ. της εφ. κατάλογος στρατιωτικών που μέναν στο νησί από τον Οκτώβρη του 24 κ.ε.¹

Επίσης στο Κεφάλαιο Έκτο στη σελίδα 182 ο Μακρυγιάννης γράφει: “Ο Κουντουριώτης πήγε εις τη Νύδρα και άφησε στο ποδάρι του τον Αναγνώστη Οικονόμου Νυδραίο. Τον είπα να μου δώση αυτούς τους μισθούς να πλερώσω τους ανθρώπους και να λάβω κι ό,τι έδωσα. Λέγει του Παπαφλέσια, μου δίνει τους παράδες, ό,τι μόκανε- όμως να του χαρίσω τις πιστιόλες μου, ό,τι τις λιμπίστη”. Τον μούτζωσα και δεν του ξαναμίλησα. Πήγε κι' ο Κωνσταντής Λευκάδιος και του ζήτησε τους μιστούς και του πήρε τις πιστιόλες του. Κί' είχε ξύλινες στο ζουναρί του τον ρώτησα και μου το είπε. Ορίστε κι' Αρβανίτικη αρετή. Ως τώρα είχαμε Βλάχικη, Κεφαλλονίτικη, Φαναριώτικη, ορίστε κι' Αρβανίτικη.³ Να δικαιουσύνη, να κυβερνήται των νέων Ελλήνων!”

Στις 7 Αυγούστου 1825 έφθασαν στο Μεσολόγγι και οι ενισχύσεις των Σουλιωτών αγωνιστών υπό τον Κίτσο Τζαβέλα όπως και πολλών άλλων αγωνιστών από τη δυτική Ελλάδα και τη Λευκάδα, που ενίσχυσαν την Φρουρά της πόλης του Μεσολογγίου που είχε αρχίσει να αποδεκατίζεται.

Ο Κιουταχί όμως, παρά τις μεγάλες απώλειες που ανέρχονταν σε περίπου 4.000, συνέχισε με πείσμα την πολιορκία της πόλης. Τότε την ηγεσία των τουρκικών στρατευμάτων ανέλαβε ο Ρεσίτ Πασάς που παράταξε στην πολιορκία του Μεσολογγίου 20.000 στρατό. Σύντομα έφτασε και ο Ιμπραήμ Πασάς από την Πελοπόννησο με 15.000 στρατό και άρχισε να κανονιοβολεί την πόλη με 2.000 οβίδες την ημέρα.

Η προσπάθεια του Ιμπραήμ με εκπορήσει την πόλη εστιάζονταν στην αποκοπή όλων των οδών ενίσχυσης των αγωνιστών της Φρουράς. Έτσι σύντομα κατέλαβε το Αιτωλικό και έσφιξε την πολιορκία του Μεσολογγίου όταν κατέλαβε όλες τις νησίδες γύρω από το Μεσολόγγι. Ο αποκλεισμός της πόλης ήταν για αφόρητος και καμία βοήθεια από το ελληνικό ναυτικό δεν μπορούσε να φτάσει στην πολιορκημένη πόλη.

Ο Μιαούλης προσπάθησε ξανά να διασπάσει τον ναυτικό αποκλεισμό του Μεσολογγίου για να εφοδιάσει την πόλη αλλά δεν μπόρεσε να φθάσει έως το Μεσολόγγι και έτσι η Φρουρά της πόλης, όπως και ο υπόλοιπος πληθυσμός, αναγκάστηκε να σιτιζόταν με όποιο ακάθαρτο ζώο υπήρχε όπως και να βράζει τις αρμυρίθρες από τη λιμνοθάλασσα. Έτσι το φάσμα της πείνας δεν έδινε στους πολιορκημένους αγωνιστές άλλη επιλογή, παρά μια ηρωική έξοδο μέσα από τις γραμμές του εχθρού προς την

ελευθερία με το σπαθί στο χέρι.

Ο Διονύσιος Σολωμός γράφει στο έργο του *Ελεύθεροι Πολιορκημένοι* για τη δραματική έξοδο των πολιορκημένων αγωνιστών:

«Είν' έτοιμα στην άσπονδη πλημύρα των αρμάτων
Δρόμο να σχίσουν τα σπαθιά, κί' ελεύθεροι να μείνουν
Εκείθε με τους αδελφούς, εδώθε με το χάρο.

*Τουφέκια τούρκικα σπαθιά!
Το ξεροκάλαμο περνά.»⁴*

*Άκρα του τάφου σιωπή στον κάμπο βασιλεύει
Λαλεί πουλί, παίρνει σπυρί, κι η μάνα το ζηλεύει.
Τα μάτια η πείνα εμαύρισε- στα μάτια η μάνα μνέει:
Στέκει ο Σουλιάτης ο καλός παράμερα και κλαίει:
«Έρμιο τουφέκι σκοτεινό, τι σ' έχω γω στο χέρι;
Όπου συ μου 'γινες βαρού κι ο Αγαρηνός το ξέρει.»⁵*

Έτσι, τη νύχτα το Σάββατο του Λαζάρου, δύο ώρες αφού είχε νυχτώσει, οι ελληνικές δυνάμεις οργανωμένες σε τρία σώματα με αρχηγούς τους Νότη Μπότσαρη, Δημήτρη Μακρή και Κίτσο Τζαβέλα, άρχισαν την έξοδο. Τα γυναικόπαιδα ήταν το κεντρικό σώμα, ενώ ο Δημήτριος Μακρής οδηγούσε το αριστερό σώμα και ο Κίτσο Τζαβέλας το δεξιό προς την πλευρά της θάλασσας με στόχο να φτάσουν στο απέναντι βουνό Ζυγό ή Αράκυνθο.

Η σκληρή μάχη με τους στρατιώτες του Κιουταχί και του Ιμπραήμ διάρκεσε περίπου 2 ώρες, ενώ το σώμα του άμαχου πληθυσμού δεν μπόρεσε να σπάσει την πολιορκία και υποχώρησε άτακτα προς το Μεσολόγγι, αφού ο Ιμπραήμ Πασάς είχε πληροφορηθεί από νωρίς τα σχέδια των Ελλήνων για την έξοδο και είχε παρατάξει τον στρατό του μπροστά από τους εξερχόμενους πολιορκημένους.

Μετά από μια τρομακτική μάχη, μαχητές της Φρουράς και ιδιαίτερα το δεξιό σώμα του Κίτσου Τζαβέλα διέσπασαν τον κλοιό. Από τους 4.000 μαχητές έφθασαν τελικά στον Ζυγό περίπου 1.500 άνδρες και 13 γυναίκες μαζί με τους αρχηγούς των τριών σωμάτων, Νότη Μπότσαρη, Δημήτρη Μακρή και Κίτσο Τζαβέλα, ύστερα από μια πορεία 17 χιλιομέτρων που διάρκεσε πάνω από έξι ώρες. Μαζί με το σώμα του Κίτσου Τζαβέλα ήταν και όσοι από τους Λευκαδίτες αγωνιστές μαζί με τον χιλιάρχο Κωνσταντίο Λευκάδιο Θερόμο κατόρθωσαν να σωθούν στην έξοδο. Ο Μιλτιάδης Κακλαμάνης στο βιβλίο του *Εγκλουβή*, γράφει: “Ο Κωνσταντίος Θερόμος ήταν αξιωματούχος στην πολιορκία του Μεσολογγίου, σώθηκε στην έξοδο και πήγε στον Ταϊφά του Καραϊσκάκη”⁶

Ανάμεσα στους αγωνιστές που χάθηκαν στην έξοδο ήταν και ο Ελβετός Johann Jakob Meyer, ο εκδότης της εφημερίδας *Ελληνικά Χρονικά*, ο εκκλησιαστικός επίσκοπος Ρωγών Ιωσήφ και ο Μιχάλης Κοκκίνης, ο αρχιτέκτονας που κατασκεύαζε τα τείχη του Μεσολογγίου.

Από τους Λευκαδίτες που πολέμησαν και θυσιάστηκαν στην έξοδο ήταν και τέσσερις Εγκλουβισιάνοι, ο Στάθης Καραμποϊκής, ο Αντώνης Κούρτης-Χαλκιόπουλος, ο Δημήτρης Καραμποϊκής και ο Βασίλειος Φραγκούλης ή Τουρκάκης που ήταν παλιότερα σημαιοφόρος του Τσόγκα.⁷

Έτσι, λίγο πριν το χάραμα της Κυριακής των Βαίων στις 11 Απριλίου οι διασωθέντες έφθασαν στον αυχένα του Ζυγού. Δυστυχώς, ο Καραϊσκάκης που ήταν ασθενής δεν μπόρεσε να αντεπιτεθεί στους Τουρκο-Αιγυπτίους από τον Ζυγό για να διασκορπίσει τον εχθρό. Μόνο περίπου 100 αγωνιστές από τον Ζυγό προσπαθούσαν να βοηθήσουν τους μαχόμενους αγωνιστές της εξόδου.

Ύστερα από μια σύντομη ξεκούραση, οι αγωνιστές που είχαν επιβιώσει πέρασαν από την άλλη όχθη του Ζυγού προς την ορεινή Ναυπακτία, στα Κράββαρα, όπου συναντήθηκαν με τις δυνάμεις του Καραϊσκάκη στο ορεινό χωριό Πλάτανος, 875 μέτρα υψόμετρο, μια απόσταση 50 χλμ., και από εκεί έφθασαν στην Άμφισσα.

Ανάμεσα στο πλήθος που επέστρεψε στο Μεσολόγγι, περίπου 6.000 αιχμαλωτίστηκαν και πουλήθηκαν στα σκλαβοπάζαρη της Ανατολής, 2.000 πυρπολήθηκαν με τον Χρήστο Καψάλη, ενώ περίπου 2.500 σκοτώθηκαν μαχόμενοι στην έξοδο. Οι απώλειες των δυνάμεων του εχθρού στη μάχη της εξόδου υπολογίζονται σε αρκετές χιλιάδες.

Οι Λευκαδίτες που σκοτώθηκαν στο Μεσολόγγι και στο Αιτωλικό:

Μεσολόγγι

1. Πέτρος Σικλιάνος
2. Θεοφύλαχος Τζιλίνος-Ψιλανός
3. Αντώνης Κούρτης
4. Απόστολος Αρνανίτης
5. Διμήτριος Χανζής – Ανατολικό (Αιτωλικό)
6. Νικόλαος Μελάς
7. Αθανάσιος Ταρονάς
8. Ιωάννης Μάτζικας
9. Σπύρος Λίγης
10. Αποστόλις Κουτουβίνος
11. Ζαχαρίας – υιός του Αποστόλη Κουτουβίνου
12. Φραγκίσκος Βαγκελιδός
13. Γιωργάκης Παπαρούνης
14. Αντριάς Λέκας
15. Στεφανής Δελαπόρτας
16. Κωνσταντής Κουτσός

17. Στάθης Καββαδάς
18. Γόργης Μοραϊτής
19. Αθανάσιος Βλαχογιάννης
20. Ιωάννης Τσέλιος
21. Στάθης Μισολογγκίτης
22. Δημήτρης Καραμπονεϊτός (Καραμποϊκής)
23. Στάθης Βλάχος
24. Πάνος Πέτρος
25. Ιωάννης Τσιγάντες
26. Πάνος σειροτός του Φιλίππου
27. Παναγιώτης Βρετός
28. Δημήτρης Αντωνέλος
29. Γιοργάκης Τζουρλελές
30. Θωμάς Χαλκιός – Ανατολικό (Αιτωλικό)
31. Δύο ανήλικα παιδιά του Μηνά Χαλκιός – Ανατολικό (Αιτωλικό)
32. Κωνσταντής Κατωπόδης – πέθανε στο Ανατολικό (Αιτωλικό)
33. Σπύρος αδελφός του Κωνσταντή Κατωπόδη
34. Γιάννης Κατωπόδης Δημητράτος
35. Σπύρος Κουνιάκης – πέθανε στα Σάλωνα (Άμφισσα)
36. Γιάννης Φούρλας – πέθανε στη Λιβαδειά
37. Πολυχρόνης Κονιδάρης
38. Γληγόρης Γληγόρης
39. Παύλος Ποντίκης
40. Αναγνώστης Πολίτης – πέθανε στη Δόμβρωνα.

*«Το χάραμα επήρα
Του Ήλιου το δρόμο,
Κρεμώντας τη λύρα
Τη δίκαιη στον ύμνο
Κι απ' όπου χαράζει
Ως όπου βυθά,
Τα μάτια μου δεν είδαν τόπον ενδοξότερον από τούτο το αλωνάκι.»⁸*

Από τους διασωθέντες Λευκαδίτες, άλλοι τέσσερις πέθαναν ή σκοτώθηκαν, ο Σπύρος Κουνιάκης στην Άμφισσα, οι Γιάννης Φούρλας και Πολυχρόνης Κονιδάρης σκοτώθηκαν στη Λιβαδειά και ο Αποστόλης Πολίτης πέθανε στη Δόμβρωνα της Βοιωτίας, ενώ οι υπόλοιποι πέρασαν στην Αττική μαζί με τον Καραϊσκάκη όπου εφτά σκοτώθηκαν στην έξοδο αναφέρεται μαζί με τον σύντροφό τους χιλιάρχο Κωνσταντίο Λευκάδιο Θερόμο στις 24 Απριλίου 1827. Έτσι από τους 30 Λευκαδίτες που πήγαν στο Παλαμψί και το Ναύπλιο το 1822, απέμειναν ελάχιστοι πλέον ζωντανοί που επέστρεψαν στη Λευκάδα.

Από τους Λευκαδίτες που σώθηκαν στην έξοδο αναφέρεται ο Πέτρος Δ. Στεφανίσης, γιατρός στο Μεσολόγγι από την Πόλη της Λευκάδας. Πολέμησε με το σπαθί του στην έξοδο και μαζί με τον θείο του Νικόλαο κατέφυγαν στο στρατόπεδο του Καραϊσκάκη. Επίσης ο Γιάννης Κοντογιώργης-Λιαροκόης εγκαταστάθηκε αργότερα, μετά την επανάσταση, στο Μεσολόγγι, ενώ ο Αθανάσιος Καραμποϊκής-Μπινιάς, επέστρεψε με τα άρματά του, πιστόλα και καριοφύλλι, στην Εγκλουβή, όπου πέθανε αργότερα.⁹

Οι αγωνιστές της Φρουράς μαζί με τους οπλαρχηγούς τους Νότη Μπότσαρη, Δημήτρη Μακρή και Κίτσο Τζαβέλα έφθασαν στην Άμφισσα, προχώρησαν και πέρασαν στην Αράχωβα και το Ζεμένό την 1η Μαΐου 1826, στη Δόμβρωνα στις 2 Μαΐου και από εκεί πέρασαν με πλοία στην Περαχώρα του Λουτρακίου. Στη συνέχεια στις 11 Μαΐου ξεκίνησαν για το Ναύπλιο όπου έφθασαν στις 16 Μαΐου. Όμως οι Λευκαδίτες αγωνιστές με τον χιλιάρχο Κωνσταντίο Θερόμο που ενώθηκαν με τον Καραϊσκάκη στον Πλάτανο, πολέμησαν μαζί του στις μάχες της Αράχωβας, του Διστόμου, της Λιβαδειάς και της Δόμβρυνας.¹⁰

Στο ίδιο πνεύμα για την ελευθερία της πατρίδας πολέμησαν οι Λευκαδίτες αγωνιστές στον Αλβανικό Πόλεμο εναντίον των Ιταλών του Μουσολίνι το 1940-41. Χαρακτηριστό παράδειγμα αποτελεί ο απόγονος του Κωνσταντίου Λευκάδιου Θερόμο-Τιλίλα, ο θρυλικός δάσκαλος και τιμημένος έφεδρος αξιωματικός του 40ού Συντάγματος των Ευζώνων της Άρτας στο Αλβανικό Έπος και αργότερα αξιωματικός του ΕΛΑΣ Γεράσιμος Γεωργίου Θερόμος-Τιλίλας, που έπεσε μαχόμενος για τα ιδανικά του στη μάχη της Πούντας στις 22 Ιουνίου 1947.

¹ Παρατίθεται απόσπασμα από την Υδραϊκή εφημερίδα “Ο Φίλος του Νόμου” (30/6/1824, αρ. φ. 31) που συσχέτισε με το κείμενο ο Βλαχογιάννης (1ο, 208). “Τα μέχρι τούδε ελθόντα στρατεύματα εις την νήσον μας, τα οποία στέλλει η Σ. Διοίκησις εις φύλαξιν του τόπου, είναι ήδη εις ικανόν αριθμόν και εδιορίσθησαν εις τα θέσεις. Συνίστανται δε εις συντάγματα εξ υπό τους Χιλιάρχους Βάσον, Μακρυγιάννην, Χ'Στεφανήν, Ιωσήφ Γραμματικόπουλον, Κωνσταντίνον Λευκάδιο και Δημ. Κριεζήν, Υδραίο. Έπι πάντων δε ο στρατηγός Σκούρτης, συμπολίτης μας και αυτός. Στο 58 της εφ. κατάλογος των στρατιωτικών που μένουν στο νησί από τον Οκτώβρη του 24 κ.ε.”

² Ορέχτηκε.

³ Βλάχικη: υπαινίσσεται τον Κολέτη. Κεφαλλονίτικη: τον Αντρέα Μεταξά, Φαναριώτικη: τον Α. Μαυροκορδάτο. Αρβανίτικη: τον Υδραίο Α. Οικονόμου.

⁴ Διονύσιος Σολωμός, *Ελεύθεροι Πολιορκημένοι*, Σχεδιάσμα Γ, 13, 14.

⁵ Ως άνω, Σχεδιάσμα Β, 1.

⁶ Μιλτιάδης Κακλαμάνης, *Εγκλουβή*, εκδόσεις Γρηγόρη, 2005, σελ. 269.

⁷ Όπως παραπάνω.

⁸ Διονύσιος Σολωμός, *Ελεύθεροι Πολιορκημένοι*, Σχεδιάσμα Α, 1.

⁹ Μιλτιάδης Κακλαμάνης, *Εγκλουβή*, εκδόσεις Γρηγόρη, 2005.

¹⁰ Η Δόμβρωνα ήταν η παραλία απ' όπου περνούσαν με πλοία οι αγωνιστές της Επανάστασης από την Στερεά Ελλάδα στην Πελοπόννησο και το αντίστροφο. Σήμερα σώζεται εκεί ο πύργος του Καραϊσκάκη.

ΟΙ ΛΕΥΚΑΔΙΟΙ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ 1821

Η θυσία του χιλιάρχου Κωνσταντίνου Λευκάδιου Θερμού και Λευκαδιτών συντρόφων του στη Μάχη του Ανάλατου στις 24 Απριλίου 1827

Η καταστροφική μάχη του Ανάλατου¹ στην περιοχή μεταξύ Νέου Κόσμου και Νέας Σμύρνης στην Αθήνα κατά την πολιορκία των Τούρκων εναντίον των Ελλήνων αγωνιστών που είχαν κλειστεί στην Ακρόπολη των Αθηνών έγινε μόλις μια ημέρα μετά τον τραυματισμό (στις 22/4) και τον θάνατο του Αρχιστρατήγου Γεωργίου Καραϊσκάκη στις 23 Απριλίου 1827.

Η συμμετοχή των 800 και πλέον Λευκαδιτών στην Επανάσταση του 1821 ήταν ένα πολύ σημαντικό γεγονός για την ήδη εξεγερμένη Λευκάδα από το 1819 εναντίον του ξένου κατακτητή στα Ιόνια νησιά.

Η ιστορική μάχη του Ανάλατου άρχισε με την προσπάθεια των Ελλήνων να σπάσουν την πολιορκία της Ακρόπολης από τα στρατεύματα του Κιουταχί υπό την ηγεσία του μοιραίου Άγγλου στρατηγού Λόρδου Κόχραν² αμέσως μετά τον θάνατο του Καραϊσκάκη. Ο Κόχραν πίστευε ότι είχε έρθει η ώρα για μια κατά μέτωπο επίθεση των ελληνικών στρατευμάτων εναντίον των Οθωμανών, σε πλήρη διαφωνία με τον Καραϊσκάκη που πίστευε ότι οι Έλληνες θα έπρεπε να δίνουν μάχες από τα χαρακώματα και ότι θα έπρεπε να κινούνται εναντίον των δυνάμεων του Κιουταχί με την τακτική των χαρακωμάτων, ώστε να πιέζουν και να κυκλώνουν τον εχθρό που είχε ήδη αρχίσει να υποφέρει από στερήσεις. Μάλιστα ο Καραϊσκάκης πρότεινε να καταληφθούν ο Ωρωπός και ο Μαραθώνας ώστε να κλειστεί κάθε δίοδος εφοδιασμού των οθωμανικών στρατευμάτων.

Αντίθετα ο Κόχραν διέταξε την επίθεση των ελληνικών στρατευμάτων εναντίον εκείνων του Κιουταχί το πρωί της 24ης Απριλίου 1827 παρά τον κλονισμό του ηθικού των Ελλήνων από τον θάνατο του Αρχιστρατήγου τους Γεωργίου Καραϊσκάκη την προηγούμενη ημέρα στο Κερατσίνι, αφού οι ελληνικές χερσαίες δυνάμεις είχαν απλωθεί και κυριαρχήσει στον άξονα Κερατσινίου-Φαλήρου. Το σύνολο των ελληνικών στρατευμάτων ήταν περίπου 4.000 και απέναντί τους είχαν 4.000 πεζούς και 2.000 ιππείς Τούρκους που ήταν στα Πατήσια. Συνεπώς οι Έλληνες μπορούσαν να αντιμετωπίσουν τον εχθρό με επιτυχία σε ανώμαλο έδαφος με ταμπούρια όπως είχαν συνηθίσει όλα αυτά τα χρόνια της επανάστασης.

Τώρα όμως βρέθηκαν για πρώτη φορά κάτω από ξένη ηγεσία και διατάχθηκαν να παραταχθούν εναντίον των Τούρκων σε πεδινό έδαφος, όπου το ιππικό του εχθρού έδωσε στους Τούρκους ένα μεγάλο πλεονέκτημα που ήταν αδύνατο να αντιμετωπίσουν.

Έτσι, μετά την επίθεση των Ελλήνων, το τουρκικό ιππικό επιτέθηκε στις εκτεθειμένους Έλληνες επειδή το έδαφος ήταν πεδινό και θέρισε τα ελληνικά στρατεύματα προς τον Ανάλατο μεταξύ Νέου Κόσμου και Νέας Σμύρνης, όπως είναι οι σημερινές τους ονομασίες.

Το αποτέλεσμα της μάχης ήταν καταστροφικό. Περίπου 1.500 Έλληνες σκοτώθηκαν ενώ 250 αιχμαλωτίστηκαν και αποκεφαλίστηκαν. Μάλιστα, 150 κεφάλια στάλθηκαν ως τρόπαιο στον Σουλτάνο στην Πόλη. Η φρουρά της Ακρόπολης υπό τον Γκούρα παραδόθηκε στους Τούρκους στις 24 Μαΐου 1827 και η Στερεά Ελλάδα υποτάχθηκε στους Οθωμανούς και έτσι περιορίστηκε η επανάσταση μόνο στην Πελοπόννησο. Τότε η επιδίωξη της αγγλικής

πολιτικής ήταν ο περιορισμός της επανάστασης μόνο στην Πελοπόννησο και η ελαχιστοποίηση των απωλειών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Στη μάχη του Ανάλατου χάθηκαν οι περισσότεροι Σουλιώτες και Κρητικοί. Ανάμεσά τους χάθηκαν και τιμημένοι οπλαρχηγοί όπως ο Νοταράς, ο Βείκος, ο Τζαβέλας, ο Αθανάσιος Μπότσαρης, ο Φωτομάρας, ο Δράκος και πολλοί άλλοι οπλαρχηγοί της Στερεάς Ελλάδας.

Σε αυτή την καταστροφική μάχη της επανάστασης για τις ελληνικές δυνάμεις που δόθηκε υπό την ξένη ηγεσία του Άγγλου Λόρδου Κόχραν, χάθηκε και ο τιμημένος Λευκαδίτης αγωνιστής Κωνσταντίνος Λευκάδιος Θερμός που το 1824 ήταν ένας από τις έξι χιλιάρχους των ελληνικών στρατευμάτων στην Ύδρα σύμφωνα με όσα γράφει η τοπική εφημερίδα "Ο Φίλος του Νόμου", στις 3 Ιουνίου 1824, αριθμός φύλλου 31³, όπου αναφέρει ρητώς ότι "τα μέχρι τούδε ελθόντα στρατεύματα εις την νήσον μας, τα στέλλει η Σ. Διοίκηση εις φύλαξιν του τόπου, είναι ήδη εις ικανόν αριθμόν και εδιορίσθησαν εις τας θέσεις. Συνίστανται δε εις συντάγματα εξ υπό τους Χιλιάρχους Βάσον, Μακρυγιάννην, Χ'Στεφανήν, Ιωσήφ Γραμματικόπουλον, Κωνσταντίνον Λευκάδιον και Δημ. Κριεζήν Υδραίων. Επί πάντων δε ο στρατηγός Σκούρτης, συμπολίτης μας και αυτός". Στο φύλλο 58 της εφημερίδας είναι ο κατάλογος στρατιωτικών που μέναν στο νησί από τον Οκτώβρη του 24 κ.ε."³

Ο χιλιάρχος των ελληνικών στρατευμάτων στην Ύδρα το 1824 Κωνσταντίνος Λευκάδιος, μαζί με τους χιλιάρχους Μακρυγιάννη, Χ'Στεφανήν, Ιωσήφ Γραμματικόπουλο και Δημήτριο Κριεζήν, όπως καταγράφει η τοπική εφημερίδα στις 30 Ιουνίου 1824, αρ. Φύλλου 31, διορίστηκαν για να διευθύνουν τα σταλθέντα στρατεύματα από τη στρατιωτική διοίκηση για την προστασία του νησιού.

Στη Μάχη του Ανάλατου, μαζί με τον Κωνσταντίνο Λευκάδιο Θερμό σκοτώθηκαν και οι παρακάτω Λευκαδίτες: Κώστας Ασπρογέρακας, Νικόλαος Γαντζίς (Γαζής), Χρήστος Βρετός, Δημήτριος Καβαδιάς, Παρθένιος Ασπρογέρακας, Γιάννης Μπονόβις.⁴

Ο Πάνος Ροντογιάννης στο βιβλίο του *Ιστορία της Νήσου Λευκάδος* γράφει στις σελίδες 325, 327: "Ο Λευκάδιος Κωνσταντίνος διακρίθηκε στην πολιορκία του Ναυπλίου επικεφαλής τριάντα Λευκαδιτών". Επίσης ο ιστορικός Κωνσταντίνος Μαχαιράς στο βιβλίο του *Λευκάς και Λευκάδιοι επί Αγγλικής Προστασίας 1810-1864*, Κέρκυρα, 1940, στη σελίδα 91 γράφει: "Και ανδραγαθεί ο Κωνσταντίνος Λευκάδιος κατά την πολιορκία του Ναυπλίου ηγούμενος τριάντα Λευκαδιών."⁵ Ο ίδιος αναφέρει στη σελίδα 47: "Και φονεύεται εις την Ακρόπολιν των Αθηνών μαχόμενος υπέρ πίστεως και πατρίδος ο Κωνσταντίνος Θερμός." Ήταν τότε 27 ετών.

Ο δημοδιδάσκαλος της Εγκλουβής Μιλτιάδης Κακλαμάνης στο βιβλίο του *Εγκλουβή*, στη σελίδα 269 αναφέρει στη γενεολογία της οικογένειας Θερμός (Τιλιλάς): "Ο Κωνσταντίνος, αξιωματούχος στην Πολιορκία του Μεσολογγίου, σώθηκε, πήγε στον Ταϊρά του Καραϊσκάκη και σκοτώθηκε στη Μάχη της Ακρόπολης". Ο Κωνσταντίνος Λευκάδιος κατάγονταν από την Εγκλουβή όπου γεννήθηκε το 1800

και προερχόταν από την οικογένεια Θερμού - Τιλιλαίων. Ο μικρότερος αδελφός του Δαμιανός Θερμός, ήταν ο ηγούμενος στη Μονή Ασωμάτων, όπως είναι αποτυπωμένο το όνομά του στη μαρμάρινη πλάκα στο δάπεδο της Μονής των Ταξιαρχών Μιχαήλ και Γαβριήλ.

Ως ελάχιστο φόρο τιμής για τη θυσία των παραπάνω Λευκαδιών συμπατριωτών και του χιλιάρχου Κωνσταντίνου Θερμού θα πρέπει να αναρτηθούν τα ονόματα αυτών των αγωνιστών της Επανάστασης του 1821 όπως και των υπολοίπων από τον κατάλογο των 92 Λευκαδιών αγωνιστών, τόσο στην πόλη της Λευκάδας, όσο και στα χωριά της καταγωγής τους. Οι παραπάνω αγωνιστές που αναφέρονται σε αυτό το κείμενο κατάγονταν από τα χωριά Εγκλουβή, Καρυά, Βαυκερή και Ασπρογερακάτα.

Αυτή η ομάδα Λευκαδιών αγωνιστών πολέμησαν μαζί επτά χρόνια στο Ναύπλιο, στο Μεσολόγγι και στην Ακρόπολη. Ήταν σύντροφοι στον αγώνα και στον θάνατο και αποτέλεσαν παράδειγμα για τους νεότερους απογόνους τους της ορεινής Λευκάδας που πολέμησαν στο Αλβανικό Έπος και στην Εθνική Αντίσταση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γενικά Αρχεία του Κράτους.

Εφημερίδα Λευκάς, φύλλο 1, σελ. 48. 17-2-1886, φύλλο 5, 18-3-1886, φύλλο 1 σελ. 2B 27-4-1886.

Λεξικό Ελευθερουδάκη, Μητρώο Αξιωματικών 1821, επίσης Λεξικό Ηλίου.

Απομνημονεύματα Μακρυγιάννη, εκδόσεις Α. Καραβία με εισαγωγή - σχόλια Σπύρου Ι. Ασδρακά, κεφάλαιο Έκτο, σελ. 151 και 182.

Κωνσταντίνος Γ. Μαχαιράς, Βιβλιοθήκη Ιστορικών Μελετών, *Λευκάς και Λευκάδιοι επί Αγγλικής Προστασίας 1810-1864*, Κέρκυρα, 1940, σελ. 91, 92, 97, 98.

Πάνος Ροντογιάννης, *Ιστορία της Νήσου Λευκάδος*, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα, 2006, τόμος Β, σελ. 325, 327.

Το Ημερολόγιο του Σπυραντώνη Χαλκιάπουλου, *Λευκάδιοι Αγωνιστές στον Αγώνα του 1821*, από τον Δρ. Γεώργιο Τσίλη, Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Λευκάδος, 2020.

Μιλτιάδης Κακλαμάνης, *Εγκλουβή*, Εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα, 2005, σελ. 269.

¹ Η περιοχή ονομάστηκε Ανάλατος από ένα πηγάδι που είχε γλυκό νερό που βρισκόταν πίσω από το σημερινό γήπεδο του Πανιωνίου στη Νέα Σμύρνη.

² Ο Λόρδος Κόχραν είχε τεθεί επικεφαλής των ελληνικών δυνάμεων ξηράς όπως και ο ναύαρχος Τζορτζ επικεφαλής του ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού από την Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας στις 19 Μαρτίου του 1827.

³ Παρατίθεται απόσπασμα από την Υδραϊκή εφημερίδα "Ο Φίλος του Νόμου" (30/6/1824, αρ. φ. 31) που συσχετίζει με το κείμενο ο Βλαχογιάννης (10, 208). "Τα μέχρι τούδε ελθόντα στρατεύματα εις την νήσον μας, τα οποία στέλλει η Σ. Διοίκηση εις φύλαξιν του τόπου, είναι ήδη εις ικανόν αριθμόν και εδιορίσθησαν εις τας θέσεις. Συνίστανται δε εις συντάγματα εξ υπό τους Χιλιάρχους Βάσον, Μακρυγιάννην, Χ'Στεφανήν, Ιωσήφ Γραμματικόπουλον, Κωνσταντίνον Λευκάδιο και Δημ. Κριεζήν, Υδραίο. Έτι πάντων δε ο στρατηγός Σκούρτης, συμπολίτης μας και αυτός. Στο φύλλο 58 της εφημερίδας είναι ο κατάλογος των στρατιωτικών που μένουν στο νησί από τον Οκτώβρη του 24 κ.ε."

⁴ Από τον κατάλογο των 92 Λευκαδιών που έχασαν τη ζωή τους κατά την Επανάσταση του 1821, *Το Ημερολόγιο του Σπυραντώνη Χαλκιάπουλου, Λευκάδιοι Αγωνιστές στον Αγώνα του 1821*, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα, 2020.

⁵ Η πολιορκία του Ναυπλίου άρχισε στις 4 Απριλίου 1821 και διάρκεσε ως την κατάληψη του Παλαμηδίου τη νύχτα 29ης προς 30ής Νοεμβρίου 1822.

Τριάντα Λευκαδίτες με επικεφαλής τον Κωνσταντίνο Λευκάδιο Θερμό στην εκπόρθηση του Παλαμηδίου και την Απελευθέρωση του Ναυπλίου το 1822

συνέχεια από τη σελ.1

όλων των Λευκαδιών που θυσιάστηκαν κατά την πολιορκία και την Ξεοδο του Μεσολογγίου αναφέρονται στο Ημερολόγιο του Σπυραντώνη Χαλκιάπουλου, *Λευκάδιοι Αγωνιστές στον Αγώνα του 1821*.

Μετά την Ξεοδο από το Μεσολόγγι στις 10 Απριλίου 1826, όσοι κατάφεραν να περάσουν με το σπαθί τους μέσα από τις γραμμές του εχθρού, ενώθηκαν με τις δυνάμεις του Καραϊσκάκη στο κεφαλοχώρι Πλάτανας στα Γκράβαρα της ορεινής Ναυπλίας και πολέμησαν στο πλευρό του στη Δόμβραινα, στο Δίστομο, στην Αράχωβα και στη Λιβαδειά.

Στη συνέχεια ήρθαν στην Αθήνα μαζί με τον Καραϊσκάκη προκειμένου να ανατρέψουν την πολιορκία των Τούρκων εναντίον των δυνάμεων του Γκούρα που είχαν κλειστεί στην Ακρόπολη των Αθηνών. Συμμετείχαν στη Μάχη του Ανάλατου στις 24 Απριλίου 1827 όπου σκοτώθηκε ο σύντροφος του Καραϊσκάκη, χιλιάρχος Κωνσταντίνος Λευκάδιος Θερμός, όπως αναφέρει ο ιστορικός Κωνσταντίνος Μα-

χαιράς, στη σελίδα 47 του βιβλίου του⁷ και φονεύεται εις την Ακρόπολη των Αθηνών μαχόμενος υπέρ πίστεως και πατρίδος ο Κωνσταντίνος Θερμός". Μαζί με τον χιλιάρχο σκοτώθηκαν και άλλοι έξι Λευκαδίτες όπως αναφέρει ο Σπυραντώνης Χαλκιάπουλος στο Ημερολόγιό του:⁸

1. Κωνσταντίνος Θερμός
2. Κώστας Ασπρογέρακας
3. Νικόλαος Γαντζίς (Γαζής)
4. Χρήστος Βρετός
5. Δημήτριος Καβαδιάς
6. Παρθένιος Ασπρογέρακας
7. Γιάννης Μπονόβις

Ο αγώνας των προγόνων τους στην Επανά-

⁷ Κωνσταντίνος Μαχαιράς, *Λευκάς και Λευκάδιοι επί Αγγλικής Προστασίας*, Βιβλιοθήκη Ιστορικών Μελετών, Κέρκυρα, 1940.

⁸ Το Ημερολόγιο του Σπυραντώνη Χαλκιάπουλου, *Λευκάδιοι Αγωνιστές στον Αγώνα του 1821*, από τον Δρ. Γιώργο Τσίλη, Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Λευκάδος, 2020. Ηλίας Θερμός, Η Θυσία του χιλιάρχου Κωνσταντίνου Λευκάδιου Θερμού, Λευκαδίτικα Νέα, 19-20 Ιανουαρίου 2021.

σταση του 1821 αποτέλεσε πηγή έμπνευσης και θαυμασμού για τους τιμημένους αγωνιστές της ελευθερίας στο Αλβανικό Έπος και την Εθνική Αντίσταση 1940-1944. Συνεπώς η Εθνική Αντίσταση ήταν η συνέχεια του ίδιου αγώνα που άρχισε το 1821.

Έτσι η Λευκάδα έδωσε τη μαζική της συμμετοχή στην Εθνική Αντίσταση, ενώ το οροπέδιο της Εγκλουβής και τα γύρω βουνά ήταν και πάλι τα απάτητα λημέρια των αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης, τα οποία οι Ιταλοί και Γερμανοί κατακτητές δεν τα πάτησαν ποτέ.

Στον Άγιο Δονάτο, εκεί που γίνεται σήμερα η γιορτή της φακής, γύρω από τον μύλο του Πολυχρόνη, διεξάγονταν οι λαϊκές συνελεύσεις του ΕΑΜ των κατοίκων της περιοχής, με τον Προφήτη Ηλία να αποτελεί το παρατηρητήριο των ανταρτών που περιφρουρούσαν αυτό το κομμάτι της ελεύθερης Λευκάδας στα χρόνια 1942-1944.

Ναί, αλλά τώρα άντισταλεύει κάθε τέκνο σου με όρμη,

που άκατάπαυστα κυρεύει ή τή νίκη ή τή θανάη.⁹

Οι ηρωικοί τριάντα Λευκαδίτες που προσήλθαν με αποφασιστικότητα στο σάλπισμα του αγώνα για την ελευθερία της πατρίδας ήταν αποφασισμένοι για τη νίκη ή τον θάνατο όπως αναφέρει ο εθνικός μας ποιητής στον Ύμνο εις την Ελευθερίαν. Σχεδόν όλοι θυσιάστηκαν μαζί με τον επικεφαλής τους χιλιάρχο Κωνσταντίνο Λευκάδιο Θερμό-Τιλιλά από την Εγκλουβή στις μάχες του Ναυπλίου το 1822, στο Μεσολόγγι το 1826 και στην Ακρόπολη των Αθηνών το 1827 για την ελευθερία της πατρίδας.

Έφωνάξανε ως τ' αστέρια του Ίονιου και τὰ νησιά, κι έσηκώσανε τὰ χέρια για νὰ δείξουνε χαρά.¹⁰

⁹ Διονύσιος Σολωμός, Ύμνος εις την Ελευθερίαν, στροφή 15.

¹⁰ Όπως παραπάνω, στροφή 20.

Άρθρο του Γιάννη Κατωπόδη, Αντιπροέδρου της Ομοσπονδίας Απανταχού Λευκαδίτικων Συλλόγων.

Ιανουάριος 2021

Η Ανώτατη Παιδεία στη Λευκάδα και το Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Είναι γνωστό σε όλους τους Λευκαδίτες και τις Λευκαδίτισσες ότι εδώ και περίπου είκοσι χρόνια, λειτουργούσε στο πλαίσιο του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, ένα αρχικά και δύο αργότερα τμήματα Ανωτάτης Εκπαίδευσης στο νησί μας. Εξ ίσου γνωστή σε όλους μας είναι η μεγάλη, άοκνη και χρόνια προσπάθεια βουλευτών μας, Δημάρχων, Νομαρχών, Αντιπεριφερειάρχων, Πολιτών και μαζικών φορέων μας, ξεκινώντας από τον αείμνηστο βουλευτή Λευκάδας Βαγγέλη Βλασσόπουλο και χωρίς να εξαιρείται κανένας επόμενος, σε όλο αυτό το μεγάλο χρονικό διάστημα, κατάφεραν να λειτουργήσουν αυτά τα δύο τμήματα έστω με προβλήματα και να παραδώσουν αποφοίτους που εργάζονται ήδη σε διάφορους τομείς της οικονομίας μας. Το 2018 ο Υπουργός Παιδείας κ. Γαβρόγλου στο πλαίσιο συγχώνευσης ΑΕΙ και ΤΕΙ και μετά από δημόσιο διάλογο και εμπειριστατωμένη πρόταση του επιφανούς καθηγητή και πατριώτη μας κ. Θανάση Καλαφάτη νομοθέτησε την ίδρυση νέου Πανεπιστημιακού τμήματος στη Λευκάδα που θα θεραπεύει θέματα Περιφερειακής Ανάπτυξης, ενώ παράλληλα το αντικείμενο του υπάρχοντος ΤΕΙ, μεταφέρθηκε στη Κέρκυρα.

Και «ώ του θαύματος» με μια από τις πρώτες αποφάσεις της νεοεκλεγείσας τότε κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας το καλοκαίρι του 2019, το τμήμα καταργήθηκε «εν μια νυκτί» - μαζί με άλλα 32 - με δικαιολογίες ότι θα ξαναδημιουργηθεί εφόσον το εγκρίνει η ΕΘΑΑΕ (Εθνική Αρχή Ανάπτυξης Εκπαίδευσης, πρώην ΑΔΙΠ) που τότε ούτε καν είχε θεσμοθετηθεί. Πρόκειται για την πρώτη κυβέρνηση από καταβολής του Ελληνικού κράτους που αντί να ιδρύει Πανεπιστημιακά Τμήματα καταργεί μαζικά τα ήδη υπάρχοντα, χωρίς βέβαια να λάβει χώρα κάποιος έστω υποτυπώδης αξιολόγηση ή διάλογος με τους ενδιαφερόμενους.

Από τότε πέρασε ενάμιση έτος και κανένα νέο επί του θέματος της αξιολόγησης του νέου τμήματος από την ΕΘΑΑΕ δεν είχαμε ούτε φαίνεται ότι θα έχουμε σύντομα αφού ακόμη η ΕΘΑΑΕ βρίσκεται σε φάση στελέχωσης. Ούτε όμως και κάποια ενημέρωση από το αρμόδιο Υπουργείο είχαμε ούτε κάποια σχετική κοινοβουλευτική ερώτηση για να απαντήσει η Υπουργός. Κι αναρωτιέμαι πόσο πίσω θα γυρίσουμε ακόμη το χρόνο και την εξέλιξη για να ικανοποιούνται οι ιδεοληψίες του ενός ή του άλλου. Απλά θα υπενθυμίσω ότι ο συμπατριώτης μας πρώην Πρόεδρος της Βουλής και Υπουργός Παιδείας κ. Απόστολος Κακλαμάνης αναβάθμισε τα τότε ΚΑΤΕΕ (για όποιον δεν τα θυμάται τεχνικές σχολές) σε ΤΕΙ.

Τα ίδια έλεγαν και τότε οι διάφοροι ιδεοληπτικοί ότι τα ΚΑΤΕΕ έγιναν σε μια νύχτα σκανδαλωδώς ΤΕΙ. Η επιτυχία των ΤΕΙ στη κοινωνία και η προσφορά τους στην επιστήμη και την οικονομία μετά από τόσα χρόνια λειτουργίας ποτέ όμως δεν αμφισβητήθηκε. Στα 35 αυτά χρόνια που πέρασαν τα ΤΕΙ εξελίχθηκαν και προσαρμόστηκαν στα νέα επιστημονικά δεδομένα αποκτώντας μάλιστα πολλές φορές εκπαιδευτικό προσωπικό πολύ προχωρημένων προσόντων που δεν έβρισκαν ποια θέσεις στα ΑΕΙ. Έτσι το επόμενο βήμα για κάθε καλοπρόερατο άνθρωπο θα ήταν η αναβάθμισή τους, όπως και έγινε το 2018 με το νόμο του κ Γαβρόγλου.

Η δεκαετία που μας πέρασε με τα μνημόνια και τη φυγή των πτυχιούχων μας εκτός Ελλάδας, μας έδωσε ακόμη ένα σημαντικό μάθημα για την αξία της Ανώτατης Εκπαίδευσης στον ευρύ πληθυσμό, που επέτρεψε στους υποχρεωτικά νεομετανάστες μας, να βρουν μια αξιόλογη δουλειά (λόγω των σπουδών τους και μόνο) στο εξωτερικό για να μπορούν να ζήσουν αξιοπρεπώς τις οικογενειές τους. Ακόμη στην εποχή της Ανοικτής Εκπαίδευσης που ζούμε στον 21 αιώνα κανείς δεν μπορεί να αποκλείσει κάποιον από την Ανώτατη Εκπαίδευση. Την ίδια ώρα που κάποιος απόφοιτος Λυκείου μπορεί να σπουδάσει σε οποιοδήποτε Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ακόμη και με κλήρωση στο Ελληνικό) εμείς μπορούμε να γκρεμίζουμε ότι χτίσαμε από τη μεταπολίτευση και μετά μειώνοντας αντί να αναβαθμίσουμε τις δυνατότητες σπουδών των παιδιών μας; Πάλι κάποιος θα πουν: Μα κάθε πόλη ΑΕΙ και κάθε χωριό ΤΕΙ; Η απάντηση είναι ότι πράγματι σήμερα μπορεί να σπουδάσει όποιος θέλει, οποιοδήποτε σε όλο το κόσμο χρησιμοποιώντας τις σύγχρονες τεχνολογίες της εκπαίδευσης, όχι μόνο από το οποιοδήποτε χωριό αλλά ακόμη και αν είναι μπαρκαρισμένος σε καράβι.

Επειδή το ποτάμι δεν γυρίζει πίσω και η πρόοδος του λαού μας αλλά και η τοπική περιφερειακή ανάπτυξη δεν μπορεί να περιμένει ως ευχηθούμε η ΕΘΑΑΕ να ξυπνήσει γρήγορα και να απαντήσει στα αιτήματα της τοπικής κοινωνίας και των νέων μας.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Α. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ - Μ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ

ΘΗΒΩΝ 210 * ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ * ΤΗΛ. 5719017, 5730784

ΤΜΗΜΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

- Ορθοδοντική
- Παιδοδοντία
- Προληπτική οδοντιατρική

ΤΜΗΜΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

- Περιοδοντολογία
- Ενδοδοντία
- Γναθοχειρουργική
- Εμφυτεύματα
- Γενική προσθετική

Έγκριση του Εκπαιδευτικού Προγράμματος με τίτλο: «Το Διαδικτυακό Λεξικό του Λευκαδίτικου Γλωσσικού Ιδιώματος, lexikolefkadas.gr, ως εκπαιδευτικό εργαλείο για τη γνώριμια των μαθητών με την ντοπιολαλιά της περιοχής τους»

Η Δημόσια Βιβλιοθήκη Λευκάδας και οι συντελεστές του Διαδικτυακού Λεξικού του Λευκαδίτικου Γλωσσικού Ιδιώματος, <https://lexikolefkadas.gr>, βρίσκονται στην ευχάριστη θέση να ενημερώσουν για την έγκριση (Φ1/ΓΜ/52145/ 176274/Δ7) από το ΙΕΠ (Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής) του Εκπαιδευτικού Προγράμματος με τίτλο:

«**Το Διαδικτυακό Λεξικό του Λευκαδίτικου Γλωσσικού Ιδιώματος, lexikolefkadas.gr, ως εκπαιδευτικό εργαλείο για τη γνώριμια των μαθητών με την ντοπιολαλιά της περιοχής τους**»

Το πρόγραμμα αφορά στη γνώριμια των μαθητών της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης με το γλωσσικό τοπικό ιδίωμα των περιοχών τους με αφορμή τη μοναδική, στον Ελλαδικό χώρο, διαδικτυακή πλατφόρμα, αφιερωμένη σε τοπικό γλωσσικό ιδίωμα, lexikolefkadas.gr

Πρόκειται για μια εθελοντική προσπάθεια διάσωσης και διάδοσης του γλωσσικού θησαυρού της Λευκάδας που ξεκίνησε το 2015 και συνεχίζεται αδιάλειπτα, με προσθήκη νέου γλωσσικού υλικού, με την πολύτιμη πάντα αρωγή της Δημόσιας Βιβλιοθήκης Λευκάδας και της Προϊσταμένης της, κ.Μαρίας Ρούσου.

Το πρόγραμμα αφορά σε μαθητές της Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης (ηλικίας 9 -16 ετών) της Λευκάδας αλλά και κάθε περιοχής της Ελλάδας που ενδιαφέρονται για το τοπικό γλωσσικό τους ιδίωμα, καθώς μπορεί να αποτελέσει και μια πολύ καλή αφορμή για την δημιουργία ανάλογων πρωτοβουλιών από τους ίδιους τους μαθητές.

Περιλαμβάνει πληροφοριακό υλικό για τα γλωσσικά ιδιώματα, τις διαλέκτους, τον τρόπο διάσωσης και διάδοσής τους με έντυπα ή ψηφιακά μέσα, θεωρητικό πλαίσιο για το Λευκαδίτικο γλωσσικό ιδίωμα, σύντομο ιστορικό πλαίσιο για το νησί.

Συμπληρώνεται με θεωρητικό πλαίσιο για την χρήση των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση και στοχοθεσία βασισμένη στα ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ Α/θμιας και Β/θμιας

Τέλος προτείνονται μια σειρά από δραστηριότητες που σχετίζονται με τα περισσότερα θεματικά πεδία και των δυο βαθμίδων της Εκπαίδευσης και μπορούν να αξιοποιηθούν περαιτέρω από τους εκπαιδευτικούς.

Οι δραστηριότητες αφορούν όχι μόνο σε μαθητές του Λευκάδας, αλλά όλο του Ελλαδικού χώρου, καθώς μπορεί να αποτελέσει και μια πολύ καλή αφορμή για την δημιουργία ανάλογων πρωτοβουλιών από τους ίδιους τους μαθητές.

Στο Εκπαιδευτικό Σενάριο γνώριμιας των μαθητών με την πλατφόρμα lexikolefkadas.gr, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη γνώριμια των μαθητών με το τοπικό γλωσσικό ιδίωμα γενικά και την αξία που έχει στην πολιτιστική κληρονομιά ενός τόπου, του δικού τους τόπου αλλά και στη μελέτη και αξιοποίηση των εντύπων που αποτελούν, στη συγκεκριμένη περίπτωση, τις πηγές της προσπάθειάς μας.

Οι δραστηριότητες του σεναρίου συνεχίζονται με τη χρήση του ψηφιακού εργαλείου (lexikolefkadas.gr) με τον καλύτερο δυνατό τρόπο για να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές τις δυνατότητες του τόσο σαν ψηφιακό εργαλείο, όσο και σαν ψηφιακή πηγή γνώσης.

Το Εκπαιδευτικό Σενάριο και το πρόγραμμα γενικότερα με όλες τις προτεινόμενες δραστηριότητες μπορεί να αξιοποιηθεί τόσο στη δια ζώσης, όσο και στην εξ αποστάσεως διαδικασία και να λειτουργήσει παράλληλα με πολλά από τα θεματικά πεδία, αλλά και μεμονωμένα, ενταγμένο στα προγράμματα των Σχολικών Δραστηριοτήτων για τα Σχολικά Έτος 2019-2020.

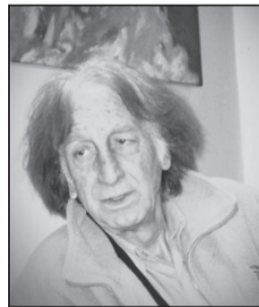
Η διεύθυνση και το προσωπικό της Δημόσιας Βιβλιοθήκης Λευκάδας και οι συντελεστές του lexikolefkadas.gr, κος Νίκος Καβαδάς και κα Χρυσούλα Σκλαβενίτη, είναι στη διάθεσή κάθε ενδιαφερόμενου εκπαιδευτικού ή υπευθύνου άλλου φορέα για περαιτέρω πληροφορίες, για την παρουσίαση της πλατφόρμας σε εκπαιδευτικούς και μαθητές και την συμμετοχή τους σε οποιαδήποτε εκδήλωση σχετίζεται με το παραπάνω Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα.

Περισσότερα δείτε εδώ: <https://lexikolefkadas.gr/ekpaideytiko-yliko/>

Μαρία Ρούσου - 2645022502
Νίκος Καβαδάς - 6942677183
Χρυσούλα Σκλαβενίτη - 6978901660
vivllef@sch.gr;
info@lexikolefkadas.gr; &

‘ΕΦΥΓΕ’ Ο ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ-ΠΟΙΗΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΕΣΣΗΝΗΣ

‘Εφυγε’ από τη ζωή στις 16 Μαρτίου 2021 - σε ηλικία 77 ετών ο Λευκαδίτης δημοσιογράφος-ποιητής Στέφανος Φιλ. Μεσσήνης ο οποίος ζούσε στην Αθήνα. Η κηδεία του έγινε στις 18 Μαρτίου στη Λευκάδα.

Εξαίρετος άνθρωπος, λατρεμένος φίλος, δημοσιογράφος, ποιητής, καλό καρδος, δοτικός, ευγενικός και πάντα με τον καλό το λόγο. Με ήθος και σπάνια σεμνότητα.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΕΣΗΕΑ:

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΣΗΕΑ με θλίψη ανακοινώνει την απώλεια του συναδέλφου Στέφανου Μεσσήνη, ο οποίος πέθανε χθες σε ηλικία 78 ετών.

Ο Στέφανος Μεσσήνης γεννήθηκε στη Λευκάδα το 1943. Αφού ολοκλήρωσε τις γυμνασιακές του σπουδές, πήγε στο Παρίσι για να σπουδάσει Ιστορία στο Πανεπιστήμιο της Σορβόνης. Λόγοι υγείας, όμως, δεν

του επέτρεψαν να ολοκληρώσει τις σπουδές του και επιστρέφοντας στην Ελλάδα ξεκίνησε την δημοσιογραφική του σταδιοδρομία από την εφημερίδα «Αθλητική Ηχώ». Το 1975 θα απασχοληθεί στο Β' Πρόγραμμα της ΕΡΑ αλλά και στο συγκρότημα Λαμπράκη. Από το 1977 έως το 1981 εργάζεται στις εφημερίδες «Αυριανή», «Καθημερινή», «Μεσημερινή» και σε διάφορα περιοδικά. Το 1982 επιστρέφει στο Ραδιόφωνο της ΕΡΤ και εκεί θα παραμείνει έως τη συνταξιοδότησή του ενώ για πολλά χρόνια διετέλεσε αρχισυντάκτης της πρωινής ζώνης.

Ο Στέφανος Μεσσήνης υπήρξε ένας σεμνός συναδέλφος με ήθος και εντιμότητα. Καταρτισμένος και εργατικός έχαιρε της εκτίμησης των συναδέλφων ΗΛΙΑΣ ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Λευκαδίων Αττικής «Η Αγία Μαύρα» εκφράζει τα θερμά συλλυπητήρια στους οικείους του. Ο εκλιπών συμμετείχε και παρακολούθησε από κοντά τις δραστηριότητες και τις εκδηλώσεις του Συλλόγου μας.

ΟΛΗ Η ΛΕΥΚΑΔΑ ΣΕ ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ

‘Η ΔΙΚΗ ΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑ’ ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΓΕΩΡΓΑΚΗ ΥΠΟΨΗΦΙΟ ΓΙΑ ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Το νέο βιβλίο του Ηλία Γεωργάκη (280 σελίδες), περιλαμβάνει:

---Ένα μεγάλο οδοιπορικό στη Λευκάδα με ιστορικές, τουριστικές και λαογραφικές αναφορές σε κάθε ένα χωριό και στην πόλη.

---Εκατοντάδες παρατσούκλια (παρωνύμια) κατοίκων της πόλης.

---Ιστορικά και λαογραφικά στοιχεία.

---Ηθη, έθιμα και παραδόσεις.

---Σπάνιες λέξεις και εκφράσεις από το λευκαδίτικο γλωσσικό ιδίωμα.

---Τριάντα φάρσες και χιουμοριστικές ιστορίες των παλιών κατοίκων της πόλης (των επονομαζόμενων μπουρανέλων).

---Ειδικά αφιερώματα στον Λευκάδιο Χέρν, στο καρσάνικο κέντημα, στα παραδοσιακά προϊόντα του νησιού,

στην τοπική κουζίνα και στο λευκαδίτικο κρασί.

---Σπάνιες παλιές φωτογραφίες.

---Ποιήματα του συγγραφέα για τη Λευκάδα ΣΗΜΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ:

-ΛΕΥΚΑΔΑ: ΖΑΚΥΝΘΟΥ 7 βιβλιοπωλείο fagottobooks (στο στενό που είναι το Taste & Coffee απέναντι από τη μαρίνα πόλης) τηλ. 2645021095

-ΑΘΗΝΑ: κεντρικό βιβλιοπωλείο fagottobooks ΒΑΛΤΕΤΣΙΟΥ 15 τηλ. 2103645147 (www.fagottobooks.gr)

-ΕΠΙΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΚΑΙ ΣΕ 9 ONLINE ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ (www.skroutz.gr) .

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Συνέχεια από το φύλλο 204

Από της εφαρμογής του Νόμου ΔΝΖ' του έτους 1912 και μετά

Σας γνωρίζουμε απογραφικά στοιχεία του Νομού Λευκάδας, τα οποία επιμελήθηκε το Υπουργείο Εσωτερικών και δημοσίευσε σε έκδοσή του, το έτος 1961.

Η συγκεκριμένη έκδοση της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδος, που αφορά τον Νομό Λευκάδας, ανήκει στη συλλογή του Αντώνη Ν. Σολδάτου, η

οποία θα δημοσιευθεί σε συνέχειες.

Ελπίζουμε να φανεί χρήσιμη στους αναγνώστες μας.

Αντώνης Σολδάτος

30

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΑΔΟΣ

ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΒΑΥΚΕΡΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ : Κοινότης Βαυκερής, Β.Δ. 31-8-1912, ΦΕΚ. Α 261) 1912.

Προήλθεν εκ τού τέως Δήμου Καρυζς.

ΕΔΡΑ : Βαυκερή, ή

ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΙ ΑΡΧΙΚΩΣ ΑΠΑΡΤΙΣΑΝΤΕΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ :

Βαυκερή
Νηδρι
Πλατύστομα
Μονή Άσωμάτων

ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΙ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝΤΕΣ ΝΥΝ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ :

Βαυκερή, ή
Κολώνιον, τὸ

ΠΡΟΣΑΡΤΗΣΕΙΣ :

ΑΠΟΣΠΑΣΕΙΣ :

Ο Συνοικ. «Πλατύστομα», αναγνωρισθείς ἰδία Κοινότης, Β.Δ. 18-12-1913, ΦΕΚ. Α 260) 1913.

Ο Συνοικ. «Νηδρι», αναγνωρισθείς ἰδία Κοινότης, Δ. 28-4-1930, ΦΕΚ. Α 142) 1930.

31

ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑΙ :

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤ' ΑΠΟΓΡΑΦΑΣ

Έτους 1920	Βαυκερή	πληθ.	356
»	»	Νηδρι	» 161
»	»	Μονή Άσωμάτων	» 4
»	1928	Βαυκερή	» 361
»	»	Νηδρι	» 212
»	1940	Βαυκερή, ή	» 473
»	1951	Βαυκερή, ή	» 294
»	»	Κολώνιον, τὸ	» 59

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ — ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

32

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΑΔΟΣ

ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΒΛΥΧΟΥ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ : Κοινότης Βλυχού, Δ. 25-2-1928, ΦΕΚ. Α 47) 1928.

Προήλθεν εκ τής Κοινότητος Κατωχωρίου τού τέως Δήμου Έλλομένου.

ΕΔΡΑ : Βλυχόν, τὸ

ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΙ ΑΡΧΙΚΩΣ ΑΠΑΡΤΙΣΑΝΤΕΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ :

Βλυχός

ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΙ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝΤΕΣ ΝΥΝ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ :

Βλυχόν, τὸ
Γένιον, τὸ

ΠΡΟΣΑΡΤΗΣΕΙΣ :

ΑΠΟΣΠΑΣΕΙΣ :

33

ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑΙ :

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤ' ΑΠΟΓΡΑΦΑΣ

Έτους 1928	Βλυχόν	πληθ.	280
»	»	Γένιον	» 68
»	1940	Βλυχόν, τὸ	» 346
»	»	Γένιον, τὸ	» 76
»	1951	Βλυχόν, τὸ	» 423
»	»	Γένιον, τὸ	» 95

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ — ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

Συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο

Διεπιστημονικό σεμινάριο

«Διαδρομές Ιστορίας και Τέχνης στη Λευκάδα»

3η περίοδος – Διαδικτυακές συναντήσεις μέσω zoom

Γενικό θέμα:

«Γύρω απ' το Μεγάλο μας '21»

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΘΕΜΑ	ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
1.	Τρίτη 23 Μαρτίου 2021	Εισαγωγή – Στοχοθεσία Η Φιλική Εταιρεία στη Λευκάδα	Αρχιμ. Ιωαννίκιος Ζαμπέλης, Δρ. Νομικής - Θεολόγος
2.	Τρίτη 30 Μαρτίου 2021	Η δράση του Ιωάννη Ζαμπέλιου (1787 - 1856) κατά την Ελληνική Επανάσταση και η μαρτυρία του	κ. Τριαντάφυλλος Σκλαβενίτης, Ιστορικός - Ομότιμος Διευθυντής Ερευνών ΚΝΕ/ΕΙΕ
3.	Πέμπτη 1 ^η Απριλίου 2021	Το 1821 σήμερα: επίκαιρες εκδόσεις της Εκκλησίας μας	κ. Κωνσταντίνος Χολέβας, Πολιτικός επιστήμων – συγγραφέας - συνεργάτης της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Πολιτιστικής Ταυτότητας Εκκλησίας Ελλάδος
4.	Τρίτη 6 Απριλίου 2021	Η συνάντηση των οπλαρχηγών στον «Μαγεμένο» το 1807: Ο περίγυρος, τα γεγονότα, και η συμβολή στις επικείμενες εξελίξεις της ελληνικής εθνεγερσίας	κ. Δημήτριος Τσερές, φιλόλογος
5.	Πέμπτη 8 Απριλίου 2021	«Νεομάρτυρες: ήρωες της πίστης. Το ενδεικτικό παράδειγμα του Οικουμενικού Πατριάρχη Γρηγορίου Ε' (μέσα από τον επικήδειο λόγο του Κωνσταντίνου Οικονόμου εξ Οικονόμων) Ο Ιθακήσιος Άγιος Ευγένιος Καραβίας, Μιηρ. Αγκιάλου (+10.04.1821)	κ. Χαράλαμπος Στεργιούλης, Δρ. Βυζαντινής Φιλολογίας Αρχ. Ιωαννίκιος Ζαμπέλης, Δρ. Νομικής - Θεολόγος
6.	Τρίτη 13 Απριλίου 2021	Εκκλησία και Διαφωτισμός	Πρωτ. Θεμιστοκλής Μουρτζάνος, Δρ. Θεολογίας - φιλόλογος
7.	Πέμπτη 15 Απριλίου 2021	Ο Ι. Καποδίστριας προετοιμάζει το '21	κ. Δημήτριος Μεταλληνός, Δρ. Ιστορίας - Θεολόγος – διδάσκων Ιονίου Πανεπιστημίου
8.	Τρίτη 20 Απριλίου 2021	Οι νεοελληνικές διάλεκτοι ως στοιχείο πολιτισμικού πλουραλισμού - Η περίπτωση του λευκαδίτικου ιδιώματος	κ. Παναγιώτης Κριμιάς, Αναπλ. Καθηγητής Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών Δ.Π.Θ.
9.	Πέμπτη 22 Απριλίου 2021	Λευκαδίσι αγωνιστές στην Επανάσταση του 1821. Αφηγηματο- ποιημένες μαρτυρίες και μάρτυρες εν πράξει.	κ. Παρασκευή Κοψιδά – Βρεττού, Δρ. Κοινωνικής Λογογραφίας – επίτ. Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων
10.	Πέμπτη 6 Μαΐου 2021	1 ^η ώρα: Ο λέοντας της Λευκάδας. Ενακοσμοσκό επιτάφιο άγαλμα και οι περιπέτειες των μνημείων της αρχαίας πόλης 2 ^η ώρα: Σκιαγραφώντας την πόλη. Από την Αμαξική στη σύγχρονη Λευκάδα	κ. Βασίλης Φίλιππας, γραφίστας - ερευνητής
11.	Τρίτη 11 Μαΐου 2021	Η Λευκάδα στη μεθόριο μεταξύ Οθωμανών και Βενετών (15 ^{ος} - 17 ^{ος} αι.)	κ. Ηλία Κολοβός, Αναπλ. Καθηγητής Οθωμανικής Ιστορίας Πανεπ. Κρήτης
12.	Τρίτη 18 Μαΐου 2021	Η εξέγερση των χωρικών της Λευκάδας το 1819	κ. Σπυρίδων Αθ. Σκλαβενίτης, Δρ. Ιστορίας – Προϊστάμενος Γ.Α.Κ. Ν. Πρέβεζας
13.	Τρίτη 25 Μαΐου 2021	Η ελληνική συνταγματική παράδοση. Απαρχές και διαχρονικά χαρακτηριστικά.	κ. Νίκος Αλιβιζάτος, Ομότιμος Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου Νομικής Σχολής Παν. Αθηνών
14.	Τρίτη 1 ^η Ιουνίου 2021	Η ενδυμασία των Ρωμιών αρχόντων της Βλαχίας κατά τις παραμονές της Ελληνικής Επανάστασης.	κ. Tudor-Dinu, Καθηγητής Νεοελληνικών Σπουδών Πανεπ. Βουκουρεστίου
15.	Τρίτη 8 Ιουνίου 2021	Πτυχές της Εκκλησιαστικής Ιστορίας της βενετοκρατούμενης Λευκάδας	κ. Δέσποινα Μιχάλαγα, Επίκουρη Καθηγήτρια Εκκλ. Ιστορίας Νεότερων Χρόνων Τμ. Θεολογίας Πανεπ. Αθηνών

ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΔΡΑΣΗ:

«Το λευκαδίτικο μονοπάτι του '21»

Περιήγηση σε ιστορικούς τόπους της Λευκάδας που σχετίζονται με τη Μεγάλη μας Επανάσταση.

Συνοδός: π. Ιωαννίκιος Ζαμπέλης

(Ιούνιος 2021. Θα προγραμματισθεί επακριβώς μετά την άρση των περιοριστικών μέτρων).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΛΩΝ

Συμπατριώτες / σες, λόγω της πανδημίας δεν κατέστη δυνατό να πραγματοποιηθεί η εκδήλωση για την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας και εκ των πραγμάτων δεν θα πραγματοποιηθεί και η αποκριάτικη συνεστίαση μας. Επειδή το γεγονός αυτό έχει άμεση επίπτωση στην λειτουργία του Συλλόγου, γιατί παρά την αναστολή των δραστηριοτήτων του τα πάγια έξοδα παραμένουν και πρέπει να καλύπτονται. Για τον λόγο αυτό σας παρακαλούμε για την οικονομική τακτοποίηση σας καταβάλλοντας το ποσό των συνδρομών (ετήσια συνδρομή για τον Σύλλογο 10,00€ και για την ΗΧΩ της Λευκάδας 10,00€) στον παρακάτω λογαριασμό.

Αριθμός λογαριασμού ΕΤΕ: 139/948222-97
IBAN: GR15 0110 1390 0000 1399 4822 297
(Κακλαμάνης Σωκράτης, Λάζαρης Θωμάς)

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για την ανταπόκριση σας.

Το ΔΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΕΥΚΑΔΙΚΩΝ

ΜΕΛΕΤΩΝ

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών
Αθήνα 24 Φεβρουαρίου 2021
Αριθμός Πρωτ: 12

Ανακοίνωση

Κάνουμε γνωστό στα μέλη και τους φίλους της Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών ότι η Εκλογο-απολογιστική Γενική Συνέλευση, η οποία βάσει των καταστατικών διατάξεων πρέπει να πραγματοποιηθεί το δεύτερο 10ήμερο του Μάρτη **αναβάλλεται**.

Η πανδημία του Κορωνοϊού, η οποία δεν έχει κοπάσει και η απαγόρευση από τις Υγειονομικές Αρχές οποιασδήποτε συγκέντρωσης μας οδήγησαν στην απόφαση αυτή, η οποία καλύπτεται νομικά από την κυβερνητική απόφαση για παράταση της θητείας των Διοικητικών Συμβουλίων των Σωματείων ως το τέλος του έτους, λόγω πανδημίας.

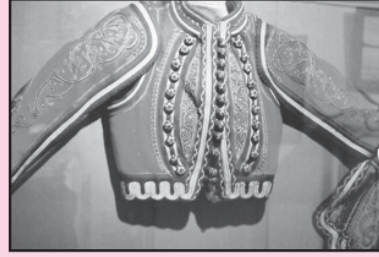
Θέλουμε να πιστεύουμε ότι σε σύντομο χρονικό διάστημα το κακό θα περάσει και τότε εμείς θα σας καλέσουμε, θα σας εκθέσουμε ό,τι πράξαμε στο διάστημα της τριετούς θητείας μας 2018-2021 για την Εταιρεία, και μαζί θα εκλέξουμε το νέο Διοικητικό Συμβούλιο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο
Α. Μελάς, Κ. Κατηφόρης,
Α. Σολδότος,
Θ. Πατριός, Σ. Κακλαμάνης,
Μ. Κουινιάκη,
Σ. Λάζαρη, Α. Σκλαβενίτη,
Α. Ροντογιάννη

Το γιλέκο μιας ηρωίδας του 1821

10 Απριλίου του 1826!

Οι Ελεύθεροι πολιορκημένοι συγκεντρώνονται για να πραγματοποιήσουν τη μεγάλη τους έξοδο. Πολεμιστές και πρόκριτοι, άνδρες γυναίκες και παιδιά βρίσκονται στα πόστα τους, τα οποία οι υπεύθυνοι τους έχουν υποδείξει. Ανάμεσα στους αγωνιστές και ο οπλαρχηγός Ζαχαράκης Στάικος και δίπλα του, ως πολεμίστρια η φιλόλογη κόρη του Ελένη, με το πανέμορφο πρόσωπο, τα μαύρα μάτια και τα ξανθά μαλλιά ντυμένη την παραδοσιακή της στολή με

το περίτεχνο ανδρικό χρυσοκέντητο γιλέκο των αρχών του 19^{ου} αιώνα.

Στη δύσκολη πορεία για την ελευθερία ο πατέρας σώθηκε ακρωτηριασμένος και αυτή αιχμαλωτίστηκε. Η Ελένη βρίσκεται πλέον σε πολύ διεική θέση. Στις δύσκολες αυτές στιγμές κανένας δεν μπορεί να τη βοηθήσει. Δεν ενδιαφέρεται όμως πολύ για τη ζωή της ή τα βασανιστήρια τα οποία την καρτερούν. Ενδιαφέρεται μόνον για την τιμή και την αξιοπρέπεια της. Και για να αποφύγει την ατίμωση αυτοτραυματίζεται βγάζοντας το δεξί της μάτι με ένα πιρούνι.

Η φυσιογνωμία της αλλάζει! Το φωτεινό της πρόσωπο δε λάμπει, τα μάτια δε λαμπυρίζουν πλέον και η καλλονή Ελένη, δεν είναι πλέον το κορίτσι του πόθου κανενός.

Η ζωή κυλά ανυπόφορα στη σκλαβιά! Βασανίζεται αλλά δεν ατιμώνεται και όταν λίγα χρόνια αργότερα το Μεσολόγγι ελευθερώνεται (1829) επιστρέφει στο σπίτι της τυφλή από το ένα μάτι.

Αργότερα μετοικεί στο γενθλιο τόπο της, το Αργίνο, και ζει κοντά στον αδελφό της Σωτήρη Στάικο μέχρι την επόμενη μέρα του θανάτου του. Το ημερολόγιο δείχνει 18 Ιουλίου 1887!

Το κόκκινο γιλέκο, το οποίο φορούσε η Ελένη στην ηρωική έξοδο βρίσκεται ανάμεσα στα λίγα ρούχα που άφησε πίσω της η πεθαμένη.

Από γενιά σε γενιά το γιλέκο της Ελένης Στάικου έφτασε στην τρισεγγονή της Ελένη Στάικου - Ζαρόκωστα. Το 2018 το περίτεχνο γιλέκο δωρίθηκε στο Ιστορικό Μουσείο Λόγου και Τέχνης - ΔΙΕΞΟΔΟΣ του Μεσολογγίου, όπου εντυπωσιάζει στη γυάλινη προθήκη του.

Θανάσης Μελάς

ΈΝΑ CD ΓΕΜΑΤΟ ΛΕΥΚΑΔΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΤΤΥ ΚΑΛΟΥ

Η Λευκαδίτισσα Πάττυ Καλού κάνει εντυπωσιακή είσοδο στη δισκογραφία με το album με τίτλο

Πιάνου, Αρμονίας, Αντίστιξης & Ενοργάνωσης - Δ/νσης Μπάντας. Επίσης, διδάχθηκε ακορντεόν.

ποιητή Ι. Ανυφαντή που μελοποίησε με τον Σ. Τσίκριο, διακρίθηκε σε διαγωνισμό Παραδοσιακής Μουσικής. Στον ίδιο διαγωνισμό διακρίθηκε και η διασκευή του παραδοσιακού τραγουδιού «Τι σε μέλλει» της λευκαδίτικης μπάντας Quartetto Branello στην οποία συμμετείχε ως τραγουδίστρια και πιανίστα. Από το 2017 είναι μέλος του θεατρικού εργαστηρίου του Πνευμ. Κέντρου του Δ. Λευκάδας, με σκηνοθετίδα τη Λουκία Κατωπόδη. Το 2019 έγραψε μουσική για τη θεατρική Παράσταση της Κοντυλιένιας του Νησιού, που παρουσιάστηκε στον Καναδά, βασισμένη στο ομώνυμο μυθιστόρημα της Ιουστίνης Φραγκούλη. Τα τραγούδια περιλαμβάνονται στον δίσκο.

«Ντυμένο Όνειρο στο Μπλε». Το «Λευκάδα Μάγισσα» (σε στίχους Ηλία Γεωργάκη) είναι το πρώτο από τα οκτώ τραγούδια του album που μας ταξιδεύει στο πανέμορφο νησί του Ιονίου, στα καταγάλανα νερά, τις μαγευτικές παραλίες, τα αξιολάτιστα, τη γαστρονομία, τις μορφές και την παράδοσή του.

Το album «Ντυμένο Όνειρο στο Μπλε» κυκλοφορεί από τη FRIDA Records, το νέο δισκογραφικό Label του ερμηνευτή, καθηγητή φωνητικής και παραγωγού Γιάννη Σκουλά. Ο δίσκος περιλαμβάνει 8 τραγούδια σε στίχους των Ηλία Γεωργάκη, Νόνης Σταματέλου, Ιουστίνης Φραγκούλη και μουσική της ερμηνεύτριας.

Τα μαντολίνα του εξαιρετικού μουσικού Κώστα Τσίντζα, οι ενορχηστρώσεις του Γιώργου Θεοδωρόπουλου και η επιμέλεια παραγωγής του Γιάννη Σκουλά, αναδεικνύουν κάθε ηχώχρωμα των τραγουδιών.

Η ΠΑΤΤΥ ΚΑΛΟΥ γεννήθηκε στη Λευκάδα. Είναι απόφοιτος του τμ. Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Παν. Πατρών με 2 αρχιτεκτονικές διακρίσεις, μεταπτυχιακές σπουδές στο Παν. Αιγαίου και Πτυχίο

Το βιβλίο «Αησιμονημένα και αξέχαστα» του Ανδρέα Ιωάν. Σταύρακα (Κόκορου) κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Όστρια» στη σειρά Νέα Ελληνική Λογοτεχνία και μπορείτε να το παραγγείλετε από οποιοδήποτε βιβλιοπωλείο (ISBN: 978-960-604-487-8).

Περίληψη

Το δικό μου κεφαλοχώρι, η Καρυά, είναι στην ορεινή Λευκάδα. Εκτός από το καλό κρασί που παράγει -μαύρο και κροπιά από βαρτζαμί και μισχάτο σταφύλι- που η γεύση του είναι ανευανάληπτη, βγάζει και χρυσοχέρες γυναίκες, που φτιάχνουν τα πιο ωραία εργόχειρα, όπως τα υφαντά του αργαλειού και τα μοναδικά κεντήματα με τη σταυροβελονιά και το φαθάκι. Επίσης η Καρυά βγάζει πολλούς και καλούς γλωσσοπλάστες, που διηγούνται ωραίες και νόστιμες ιστορίες που κάνουν τον ακροατή να ξεχνάει όλες τις τυχόν αγκούσες του. Το Θείο αυτό δώρο που έδωσε η φύση στο ως άνω χωριό είναι ανεξήγητο. Κάποιοι λένε πως είναι από τα δροσερά και πλατύφυλλα πλατάνια της ωραίας μας πλατείας. Άλλοι λένε πως είναι το δροσερό νερό από την πύα και την κάτω βρύση. Όπως και να 'χει, οι επισκέπτες που έρχονταν και έρχονται στο χωριό μας, με βουλιμία ακούνε τις νόστιμες ιστορίες που διηγούνται προπαντός οι πιο μεγάλοι. Η συνέχεια στο βιβλίο...

Αγαπητοί συμπατριώτες/σες
Συνδεθείτε μαζί μας στο facebook
«Συλ. Λευκαδίων Αττικής»